

Nepartinis darbininkų laikraštis
Semanaario Lithuano Independente
PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvai ir kitur 205000
Atskiras numeris — 300 reisų
S. PAULO, Rua da Mooca, 424

LIETUVIŲ AIDAS BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO-ECO

Nepartinis darbininkų laikraštis
Semanaario Lithuano Independ.
Leidžia K. Uckus
Redaguoja A. DUTKUS
Redakcijos ir Administracijos adresas
S. PAULO R. da Mooca, 424

5-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1934 m. Outubro — Spalių 6 d

Nr. 40 (225)

Visoj Ispanijoje Paskelbtas Generalinis Streikas

Rinkimai Sovietų Rusijoje

Sovietų Rusijos kaimuose ir miesteliuose eina prirengiamieji darbai rinkimams į kaimų ir miestelių sovietų komitetus. Rinkimai įvykė Lapkričio 1 dieną. Rinkimuose dalyvauti galės visi piliečiai nuo 17 metų amžiaus. Spėjama, kad rinkimuose dalyvaus apie 90 milijonų žmonių.

Japonijoje grėšia vyriausybės krizis

Šiomis dienomis Japonijoje buvo išleista 197,000 ekzemplierų brošiūrų manifestas, kuriose kritikuojama ir smarkiai puolama Japonijos vyriausybė už netinkamą vidaus ir užsienio politiką, už sumažinimą kreditų karo reikalams, už blogą finansų politiką ir tt. Brošiūroje nurodoma didelis Japonijai pavojus iš Sovietų, kuriems eina telkoni Sovietinės Valstijos ir Kinija. Ka, eko manifestas, darys Japonija su savo 1,000 orlaivių prieš Sovietų 3,000 neskaitant jos talkininkų Amerikos ir Kinijos?

Šioji brošiūra - manifestas sukėlė didelio nerimo Japonijos vyriausybėje. Eina gandai, kad atsistatydins karo ministras Hayasha, o su juo kartu grius ir visas ministrų kabinetas. Paskutinių laikų smarkiai pradėjo kristi Japonijos valiuta.

Papiginta kolonė į Rio

Brazilijos geležinkelio „Central do Brazil“ valdyba nutarė nupiginti susisiekimą tuo geležinkeliu tarp Rio de Janeiro ir São Paulo ant 50% iki spalio 26 dienos, kol Rio de Janeiro veiks parduoda.

Ir komunistai nori dalyvauti rinkimuose

Spalių 14 dieną įvyksta Brazilijos parlamento ir senato rinkimai. Komunistai nors yra priešingi parlamentizmui, bet jie irgi pradėjo reikalauti, kad ir jiems būtų leista stovyti savo kandidatus į rinkimus. Ar jiems bus leista ar ne, nežinia. Bet jeigu komunistams viešai dalyvauti rinkimuose neleis, tai jie greičiausiai prisidengs socialistų vardu eis į rinkimus.

Daugiau, kaip 10 markių iš Vokietijos negaima išvežti

Hitlerio ekonomijos ministeris Schacht išleido naują priedimą, kuriuo uždraudžiama išvažiuojantiems iš Vokietijos išvežti daugiau kaip 10 markių. Kas norės vykti užsienin, tas galės pasiimti su savim tik 10 markių, apie 60 milreisų. Iki šiolei išvažiuojantis galėjo su savim pasiimti 50 markių. Tas rodo, kad Hitlerio Vokietija ekonominiškai eina visai nuo koto. Nors Hitleris pranašauja, kad po nacių revoliucijos Vokietijoje per tūkstantį metų nebebus daugiau jokių revoliucijų ir Vokietija bus valdoma Hitlerio įkurta diktatūra. Bet jau iš pat pradžios Hitlerio viešpatavimo mažiausiai kiek ilgai nacizmas tvers Vokietijoje.

Fasistai negauna susirinkti

Anglijoj fasistai jau senai rengiasi savo didellam susirinkimui, kuris turėjo įvykti spalio 5 dieną. Bet kaip jie tą susirinkimą padarys, nežinia, nes jie niekur negauna savo susirinkimams patalpos, o kaip negauna patalpos, tai miesto policija ir leidimo neišduoda.

Protestas prieš naują vyriausybę

Ispanij j įvyko vyriausybės krizė. Socialistai ir kitos kairiosios grupės išleido savo manifestą reikalaujamos, kad nauja Ispanijos vyriausybė būtų sudaryta grynai kairiųjų partijų žmonių, iš jų kurie kovojo už Ispanijos respubliką. Taip pat tame manifeste kairiosios grupės reikalavo greito paleidimo parlamento ir paskelbimo naujų rinkimų. Prezidentas zamora ilgai tarėsi su partijų vadais ir vėliau nutarė pavesti vyriausybę sudaryti Aleksandriui Lerroux. Tas pasirinko sau ministeriais grynai dešiniųjų partijų žmones, monarchistus. Prezidentas šitokį ministerių sąstatą patvirtino. Tokiu būdu Ispanijos vyriausybė

atiteko grynai respublikos priešinams, kurie visą laiką stėjo už monarchiją, ir buvo priešingi Ispanijos respublikai. Dėl šitokio Ispanijos vyriausybės sąstato, kairiosios grupės, kaip socialistai ir kiti, išleido savo manifestus kuriuose išaiškino į kieno rankas atiteko Ispanijos respublika, ir kad jai grėšia pavojus iš dabartinės vyriausybės žmonių. Protestui prieš naują Ispanijos vyriausybę, paskelbtas visoje Ispanijoje generalinis streikas. Kai kurių žmonių darbininkai metė darbus ir išėjo streikan. Didesniuose miestuose, kaip Madride ir kituose vyksta darbininkų konfliktai su policija.

KUNIGAI RUOSIA RIAUSĖS MEKSIKOJ

Vienintelė valstybė Meksika, jei neskaityt Sovietų Rusijos, kuri sluoja ne tik kunigus lauk, bet ir jų mokslą geba iš mokyklų. Prieš kunigus Meksikoje yra nusistatę beveik visi gyventojai, nes jie per ilgus laikus Meksikai padarė daug medžiaginių ir dvasinių nuostolių. Kai kurie estadaai net ir labai suvaržė kunigų veikimą, ir apribavo jų skaičių. Parapijose ten yra privatiškos organizacijos. Parapijonai, kurie dar nori turėti kunigą turi jį patys ir užlaikyti. Dėl to kunigai ten visokiais galimais būdais stengiasi sukelti riaušes, suagiltuoti tamsuolius, kad jie eitu daryti riaušių, žudyti žmones. Meksikos vyriausybė mokyklose vietje religinių prietarų įvedė socializmo mokslą, kad

jaunimui išėjė iš mokyklų turėtų gerą supratimą apie naują visuomenės santvarką, kuri jau nebeužilgo pakels senąją kapitalistinę. Kunigams tai be galo didelis smūgis, nes mokyklose išauklėti vaikai tokioje dvasioje, jau nebegrįž į viduramžių pasaulį. Tuo būdu savaimė ir kunigai turės išnykti. Bet kunigai ir čia dar nenori nusileisti. Jie agituoja vaikų tėvus ir pačius mokinjus, kad darytų visokias riaušes prieš valdžios įvedimą mokyklose socializmo mokslą vietoje religijos. Spalių 4 d. Meksikos mieste įvyko kunigų sukeltos riaušės prieš įvestą socializmo mokslą. Bet... naujo bėgimo nebeužtenka.

Tarptautinė Juristų Konferencija

Spalių 20 ir 22 dienomis įvyks Parizinėje Tarptautinė Juristų Konferencija, kurią organizuoja komitetas už pačius saviną Telmano ir kitų anti-fasistų. Konferencija suvažiuos viso pasaulio žymiausi teisininkai ir rašytojai anti-fasistai.

Už žmoną 900 dolerių

Neujorko priemiesty, vienas didelis filatelistas Ričardas Rostas, neturėdamas už ką pirkti daugiau pašto ženklų kolekcijai, pardavė savo žmoną už 900 dolerių. Policija sužinojusi apie šią dalyką, ėmė visus tris ir suareštavo, nes sako žmonoms prekiauti negalima. Nors pardavimo akto buvo padarytas notarą, bet vistiek toks pardavimas neteisėtas.

Kiek suvalgė ir išgėrė naciai per savo kongresą

„Daily Telegraph“ praneša, kad per įvykusį vokiečių nacių kongresą, naciai suvalgė 85 tonus dešrų, 35 tonus kopūstų, išgėrė 5,250 stinaičių romo. O kas negėrė romo, tiems davė šokolada. Tas Vokietijos vilkų suvažiavimas kraštui kaštavo apie vieną milijoną svarų sterlingų.

Voldemaras atsiverte į Dievą

Buvęs Lietuvos diktatorius ir žiaurus budelis už nepavykusį sukilimą prieš Smetogą, įkalintas 12 metų kalėjimo. Sėdėdamas kalėjime Voldemaras pasidūrė labai pamaldus ir dievotas, mu-

Brangus metalas

Vienam jaunam Amerikos chemikui, dr. Aristid Gross, 29 metų amž., pasisekė izoliuoti labai retą ir brangų metalą proactinum vadinamą. Šito naujo chemiko žygis lygus Curio izoliavimui radiumo. Šito naujo metalo uncija kainuoja vienas milijonas dolerių. Taigi, už mažą to metalo grūdėlį reikia mokėti tokia didelė pinigų suma, nes jo yra labai mažai ir jis turi didelės reikšmės medicinai.

Susisaudymai Rusų — Mandžurijos pasieny

Rusų — Mandžurijos pasieny įvėl prasidėjo nauji konfliktai. Tarp rusų sargybinių ir japonų kariuomenės įvyko nauji susisaudymai. Japonija praneša, kad visokius konfliktus iššaukia rusų kareiviai, dėl to ji pasiuntė Maskvai protesto notą. Japonija apgailestauja, kad ir taip blogi Rusijos-Japonijos santykiai dar labiau bloginami nuolatiniams pasieny konfliktams. Bet toka japonų pasiūlymas vargiai gali būti teisingas. Jau Rusija tai nešėkos kibirė su Japonais, bet patys japonai visokiomis provokacijomis stengiasi įtraukti rusus į bile kokį konfliktą, kad vėliau galėjus jį išplūsti ir apkaltinti rusus kaip intrigantus.

Rytu Europos pakto sudarymas

Iš Londono praneša, kad žygiai Francūzijos ir taip pat Sovietų Rusijos sudaryti Rytų Europos pakta vyksta ne kaip. Ypatingai tam priešingai Vokietija, o jai padeda Lenkija. Ejusios tuo tikslu derybos liko nutrauktos, nes neprieta prie susitarimo su Vokietijai ir Lenkais.

Macdonaldas sugrįžo iš Kanados

Anglijos premjeras Macdonaldas praleidęs atostogas Kanadoje jau sugrįžo ir pradėjo eiti savo premjero pareigas.

Havanoje sprogata bombos

Kuba po nuvertimo Machado diktatūros, galima sakyti, kad nė vienos dienos negyveno ramiai; nuolatiniai konfliktai, kruvini susirėmimai, atentatai ten vyksta kas diena. Vien tik spalio 4 d. naktį Havano mieste, Kubos sostinėj, sprogo daugiau kaip 20 didelių bombų, kurios padarė daug nuostolių. Tokie nuostoliai eina dėl to, kad žmonės nepatenkinti dabartine tautiška valdžia.

Visi skaito vienintėlį darbo žmonių laikraštį „L. Aidą Br.“ Ne-lik ir Tamsta be šio laikraščio.

Pasto Dėzutė

A. Pikėičnas, K. Jablonskis, P. Gudaitis, A. Vikonis, J. Vasiliauskas, V. Guige, B. Dunėa, I. Stankevičius, K. Avizius, S. Adomėnas, T. Šablinskas, M. Pregelaukas, V. Monius, I. Ramanauskas, K. Šabūnas, I. Kriksčiūnas, V. Monius, I. Ramanauskienė, B. Galeckas, E. Miškinis, M. Milkevičius, S. Muraška, J. Sora, S. Šliažas, J. Muckaitis, J. Šerelis, K. Macaiūnas, T. Katinas, J. Sabaliauskas, V. Zilinėkas, A. Saėnauskas, V. Bartkus, 82.

Apžvalga

Nori Sovietu Rusijos pripažinimo.

Kai kurie Brazilijos laikraščiai deda ilgus straipsnius, mąkindami Brazilijos vyriausybės daromą klaidą, dėl nepripažinimo Sovietų Rusijos. Šiuo klausimu ypač daug rašo Rio de Janeiro „Patria“. Ji rašo, kad valstybė, kurios vyriausybė egzistuoja jau 17 metų, ir kurią jau yra pripažinę beveik visos valstybės, tuo tarpu Brazilija vis dar kažin kodėl nori tą mitinėją kraštą, su 160 milijonų žmonių gyventojų, ignoruoti ir jos nepripažinti ir po tiek daug metų tos šalies vyriausybės egzistencijos. Vis tiek, sako laikraštis, ar Brazilija Sovietus pripažins, ar ne, tos šalies vyriausybė išgyvens tiek metų, ji galės gyvuoti ir daugiau ir nepripažinti jos ne tik nėra prasmės, bet dar daroma didėję klaida.

Iejojį normalius santykius su Sovietų Rusija, Brazilijos prekyba pagyvėtų, eksportas padidėtų, ko Brazilijai labai reikalinga. Brazilijai išskandinti savo produktams rinkų, labai svarbu turėti geri santykiai su tuo Europos milžinu. Nepripažinimas Sovietų, yra tik kenksmus pačiai sau.

Tas, žinoma, daugiau, negu tiesa. Ir kodėl Brazilijai nepripažinti Sovietų Rusijos, jei visos valstybės ją pripažino? Juk tokia Vokietija, Italija ir kiti baltjo toloro kraštai nors ir smaugia komunistus, bet diplomatiniais ir prekybiniais santykius palaiko gan tamprus. Antra vertus, bolševikiška Rusija jau nėra ta, kas ji buvo pradžioje savo gyvavimo. Bolševizmo vadai ne tik išžadėjo savo „revoliucingumą“, bet net sutautėjo

Pamirso paminėti dar viena garbinga vyra

Lietuvišku vardu pasivadinosi sporto sąjunga „Lithuanija“ šiomis dienomis minėjo savo penkių metų gyvavimą. Ta proga, naujokas lietuvis emigrantas, o gal ne emigrantas, E. Pažėra „Lietuvyje“ parašė straipsnį apie „Lithuaniją“ nuveiktus tautinėje ir visuomeninėje srityje darbus. Pažėra būdamas Brazilijoje dar ne pilnas metų, be abejo, nežinojo tos sąjungos įkūrimo ir jos veikimo. Bet vis dėl to jis rašo ir kelia į p-danges „Lithuaniją“.

Pirmąsą P. Žara nepaminėjo tos sąjungos svarbinio asmens, tai Juozo Ruškio, garsaus apgaviko. Juk tas „garbingas“ vyras visą laiką stovėjo prie šakų „Lithuanijos“ iki turėjo bėgti iš Sao Paulo už vos kius šmugelius. Po Ruškio atsistojo garbėtrėška ir didžiausias lietuvių priešas Januškis. Esant tokioms žmonių sąjungos vadovybėje, lengva suprasti, kokį ji ppytyv darba nuveikė lietuvių kolonijose labai.

Dėl „Lithuanijos“ lietuvių išlankimo, tai džiungtis neverta, ypač Pažėrai. Lituaniečiai pasivadino lietuvišku, net patriotišku vardu tik dėl to, kad gauti pašalpą iš Lietuvos, o lietuviybės išlaikymas jiems ne tik kad ne rūpėjo, bet priešingai, — visuomet ją griovė. Lituaniečiai „lietuvišku o namuose“ nėra nekuomet lietuviškai kalbėję; lietuvių kalbą jie vadino šunų kalba. Ir Pažėra liko tai lietuviybės sągaudinam.

Reik pasakyti, kad „Lithuanija“ nuo pat pirmų dienų iki šiolei gero vardo lietuvių tarpe neturėjo ir neturi, jei bent padaro išmintį kai jį s nariai, kurie pakutinio laiko net pradėjo ir „revoliucijas“ kelti prieš „Lithuanijos“ vadų antilie uvišką veikimą prisidengus lietuvišku vardu. Tas pat garbėtrėška Januškis lietuvių priešas irgi, rodo, pašalintas iš vadų tarpo.

„Lithuanija“ bus tik tada tikra Lithuanija, kuomet tikri lietuviai išliuos visus organus oijos ir bendrai lietuvių kolonijose parazituos elementus trukdantius dirbti pozityvų ir naudingą mūsų kolonijai darbą.

Visi skaito vienintėlį darbo žmonių laikraštį „L. Aidą Br.“ Ne lik ir Tamsta be šio laikraščio.

TRIJU VALSTYBIU BLOKAS

Pereitą mėnesį buvo pasirašyta bendradarbiavimo sutartis tarp trijų Pabaltijos valstybių: Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Šioje sutartyje nėra paliesti Vilniaus ir Klaipėdos klausimai, kaip pažymi lenkų spauda, nes tada ir Lietuvos — Lenkijos interesai galėtų būti paliesti, kurie sudaro svarbiausią Rytų Europos klausimą ir tuo būdu virsta pasauliniu klausimu.

Trijų Pabaltijos valstybių blokas, kurios pasizadėjo drauge veikti ir tartis bendrai užsienio politikos klausimais, yra didelis smūgis lenkams ir vokiečiams. Ir dėl to šios dvi prieteliškos valstybės labai liko nepatenkintos. Ta sutartis — tai pralaimėjimas vokiečių-lenkų užsienio politikai.

Vienos laikraštis „Wiener Tageblatt“, rašydamas apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos sutartį, pažymi: „Lenkija ir Vokietija pralaimėjo diplomatinę kovą, o laimėjo Ryga. Pasirašiusios trys valstybės sutartį mato Francūzijoje ir Rusijoje, kad tik tos valstybės gali garantuoti joms teritorinę neliečiamybę. Francūzijos užsienio reikalų ministeris Barthou ir Sovietų Rusijos užsienio reikalų komisaras Litvinovas igijo pergale, sulaužydami Vokietijos ir Lenkijos pasipriešinimą minėtai sutartiai“.

Minėtas Vienos laikraštis klausia, ką dabar darys Lenkija ir kaip ji išspręs šį reikalą susidėjusi su hitleriška Vokietija? Nes šiuo trijų Pabaltijos valstybių blokas yra ne kas kitas, kaip tik artėjimas prie Europos Rytų sutarties sudarymo, kurią siūlo Francūzija, remia Anglija ir Sovietų Rusija, o Vokietija su Lenkija priešina. Taigi, tas ir rodo, kad Lenkija ir Vokietija pralaimėjo, jų planai subyrėjo.

Kodėl Lenkija, ypač Vokietija, taip labai priešinosi, kad tos trys valstybės užmegstų artimesnius politinius ryšius?

Kaip žinia, vokiečių naciai paėmė valdyti Vokietija, senai svajoja apie išplėtiną savo galią Europos siaurėje ir užgrobimą naujų žemių. Daug lengviau vokiečiams būtų vykdyti savo svajones, jei mažosios Pabaltijos valstybės neturėtų tarp savęs jokio ryšio. Vokiečiai visą laiką ir stijo kersai keli Pabaltijos valstybių susivienijimui. O kadaigi Lenkija eina iš vieno su Hitleriu ir sudaro slaptas sutartis, nukreiptas prieš Lietuvos neliečiamybę, tai tuo pačiu ir Lenkija kaip Vokietijos draugė, pralaimėjo. Rudoji vokiečių diktatūra susilaukė sau smūgį iš Pabaltijos valstybių.

Daugiausiai tam pasitarhavo Francūzija ir Sovietai. Šitos dvi valstybės dėl patangas sujungti Pabaltijos valstybes ir sudaryti bloką nukreiptą prieš Vokietija ir jos užsieniojimus.

Kalbant apie Lietuvą, tai ji pasirašyta sutartimi laimai, Pasitvėjęs Lietuvos santykiams su Vokietija, o taip pat amžinai giučai su Lenkais dėl Vilniaus, Lietuva buvo atsidūrusi tarp dviejų stiprių priešų. Artimesnių santykių su kitomis valstybėmis irgi nebuvo. Žinai — Lietuva turėjo tik priešus, draugų nebuvo. Bet dabar, kuomet pasirašyta sutartis, tai jau ir Lietuva galės lengviau ginti savo pozicijas, neturės ne tik Latvija ir Estija savo pusėje, bet ir dar porą stiprių užtarėjų, kaip Francūziją su Rusija. Nes šios dvi valstybės siekia įtraukti Pabaltijos valstybes ir į Rytų Lokarno sudarymo, dėl to jos ir stengiasi paveikti Pabaltijos kraštus, kad jie sueitų į vieną kontaktą ir drauge veiktų užsienio politikos klausimais.

Šioji sutartis taip pat gali pagerinti ir Pabaltijos valstybių sąjungos sudarymą. Nes žingnis po žingnio prie to einama.

Vagystės Sovietu Rusijoje.

Jau 17 metų, kaip Rusijoje būdavo „socializmas“. Per tiek daug laiko, rodos, nors maza visuomenės gyvenimo dalelytė turėtų atrodyti į šią idealią visuomenės santvarką, socializmą. Jau rodos beturėtų būti tokių klaidų, vadyščiu, korupcijos, kaip buržuazinė šalyse. Bet to nėra. Vagystės, kybių emimas, sukčiavimai eina Rusijoje, kaip ir kitose kapitalistinėse valstybėse. O jei koks laikraštis parašo, kad Sovietų Rusijoje ūkininkai vagia nuo laukų grūdus, tai komunistinė spauda rešo: „Nuo ko jie vogt? Patys nuo savęs? Turis šiek tiek laisvesnį protą žmogus juk pui, kisi žino, kad šiuo tarpu Sovietų Rusijoje kolektyviečiai ir pavieni valstiečiai yra pilni gnapdorių ant savo grūdų“.

Tai taip komunistai aiškina apie pasirodžiusias spaudoje žinutes apie vykstancias vagystes Sovietų Rusijoje. Bet sėkdamas komunistinę spaudą, matai, kad ir patys komunistai tvirtina, jog vagystės yra, kad kolektyvo žmoėns pabaigė dieuos darbą, o naktimė eina vogti į laukus varpų bei kolektyvo grūdų, su kuriais tenka kovoti. Ir tokių varpų vagių esama daug visuose kolektyvuose, sako komunistai.

Tas rodo, kad skelbiamos žinios apie kolektyvuose esamus vagius, teisingos, ir komunistai be reikalo įrodinėja, kad kolektyviečiai patys nuo savęs negali vogti.

D Znai ateina iš Sovietų Rusijos žinių ir apie kit kius ten vykstančias vagystes. Štai pranešama, kad Rusijos širdy, Archangelsko distrikte, Sovietų teismas nuteisė du asmenis sušundyti, o 21 ilgiems metams į sunkiųjų darbų kalėjimą. Nuteistieji vogė diktos iš valdžios sandėlio ir spekuliantiškomis kainomis pardavinėjo publikai per vadinamus kooperatyvus, kurių pareiga yra aprūpinti darbininkus prekėmis pagal valdžios nustatytas kainas. Vadinas, sovietiška valdžia angauginėja netik vagnys, bet ir valdiškos krantuvės.

Visai neseniai iš Maskvos pranešė žinią apie dar biadesnį ten įvykusį skandalą. Centralinė sovietų vyriausybė pašalino iš tarnybos devynius stambius valdžios ir komunistų partijos šulius šiaurės Kaukaze. Jie, pripažinti kaltais

tuo, kad jie be jokio pamato baudavo ūkininkus, pavedavo valstybinę žemę privatiškiems žmonėms už riebių atlygiuimą ir girtuokliaudavo.

Vienas iš tu nusikaltėlių buvo komunistų partijos vadas, antras — sovietų valdžios galva šiauriniame Kaukaze, trečias — komсомоlo viršininkas, ketvirtas valdžios prokuroras, o keletas kitų — kolektyvų ūkių vadai. Tie komunistų „žvaigždės“ šitą darbą vare gan ilgai iki sužinojo vyriausybė ir juos pašalino iš vietų.

Kuomet nepriklausantis komunistų partijai ūkininkas „pavagia“ nuo lauko sąną grūdų ne spekuliacijai, o sau ant duonos ir jį suguona policija, tai tokį „vagi“ sovietiškas teismas „nuteisia“ ilgiems metams kalėjimui, ištrems į Sibiro štaur, arba net sušaudo, kaip po kenksmingą elementą „socialistini“ stityboi. Bet kaip Kaukazo distrikte ilgą laiką vač nevarų šmugeli komunistų partijos šulbi, — šalinamo iš kochozų gabius darbininkus, atiduodavo nuomon kolechų žemę kulokams, o už gautus pinigus lebaudavo vardan „socializmo“, tai tokius tik iš tarnybos pašalino ir papėikimą davė. Tai toks yra teisėtumas Stalino karalystėje?

Vienų nors ir nebaudžio, bet kitiems apivogusiems teikoma net didžiausia bausmė, sušaudymai, o vis dėl to vagystės, suktybės, valdiško turto aikvojimas bolševikų įstaigose yra taip įsibujęs, kad sovietų spaudoje pilna žinučių apie tokius nusikaltimus.

Taigi, ir Sovietų Rusijoje, kaip ir kitose diktatorių valdomose šalyse vagystės eina nuo paprasto kolechozniko, tarnautojo iki aukštų komunistų partijos šulų sėdinčių komunistų viršūnėse. Ir nuo tų vadyščiu net sunku ir išsisuagoti, saki vienas Leningrado kooperatyvo viršininkas. Vienai vagia dėl mažo gaunamo atlyginimo, kiti, kad geriau pagyvinti, paūžti.

Kas gi pagaliau tam yra kaltas? Juk kaip tik tokias pat didetas vagystes mes mat me ir kitose diktatorinėse šalyse. Aišku, kad čia yra kalta diktatūra. Diktatoriai nustūmę visuomenės sluoksnius nuo viešojo gyvenimo, nuo valstybės reikų tvarkymo, aišku, — i-

10 KOMUNISTU JAUNUOMBYLA

Kauno priemiesčio Marviankų ventojai Kurickai buvo policijos įvomi „įvairiose vagystėse“. Vienas Kurickas už vagystes jau buvo baustas kalėjimu. Taigi pernai vasarą policija pū Kurickus darė kratą, neva ieškodami „vogtų daiktų“. Beje škait „vogtų daiktų“, lovoje rasta Lietuvos komunistų partijos centro komiteto atsišaukimų. Policija bylą perdavė žvalgybai.

Tyrinėjant ir kvociant pasiūlyti, kad pernai pavasarį buvus įsikūrusių tų komunistų jaunimo kuopelė. Kal kuopelė išsiplėčė, tai ji buvo padalinama dvi kuopelės ir taip veikė.

Kuopelės pirmininku buvęs Kurickas. Kurickas kvociamas nurodė ir kuopės uarius, kurie buvo sulaukyti. Charakteringa, kad jau visai baigiant kratą, Kurickas jį kvotusiam žvalgybininkui sako: „A-1, beje, šį vakarą mes dar buvom su dviem žydukais paskyrę palatymą. Jie turėjo mums literatūros doel. Susitikimas paskaitas Aleksoto planais aerodromu“.

Du žvalgybininkai sėdo į automobilį ir skubėjo sutikti literatūros platintojus. Teisybė, tuojau pasirodė du valkiniai su komunistine literatūra. Žvalgybininkai šoko juos suminti. Užpulieji to ko vienas į vieną pusę, antras į ant pusę ir ėmė bėgti. Vienas, kuris bailenis, policijai iššovus krito ant žemės, o antras nestojų ir mukties tamsumoje dingo. Ištrūkęs ir ligšiol neurastas, o sugautas pasirodė esąs Chackelis Segalis.

Kaltuomaisiais patraukti: Jonas Kurickas, Petras Stankevičius, Romas Stašaitis, Juozas Jonkūns, Chackelis Segalis, Jurgis Bereznevičius, Kazys Pušelis, Julius Jankauskas, Domininkas Pabalys, ir Jonas Puida, Jonas Raudys yra mirę.

Penki sumintieji „komсомoloni“ (juonieji komunistai) iki teismo buvo laikomi kalėjime, o kiti penki buvo paleisti po kaučija.

Rugpjūčio 20 dieną jų bylą sprandė apeliacijos rūnais ir paskelbė šitoki nutarimą.

Jonas Kurickas, Petras Stankevičius ir Romaldas Stašaitis baudžiamai po pusantrų metų katorgos (sunkiųjų darbų kalėjimas).

Chackelis Segalis ir Jurgis Bereznevičius gavo po 6 mėnesius katorgos.

Visi jie nepinamediai vaikai todėl šitos bausmės vienu trečdaliu jiems sumažintos. Jeigu jie būtų kokie vagnys tai jiems būtų gal užtekę po kokį mėnesį paprasto kalėjimo.

Kiti trys kaltuomaisieji, būtent, Julius Jankauskas, Domas Pabalys ir Kazys Puida — išteisinti.

Mirė Plečkaičio tėvas

Vilkaviškio valsč. pasimirė Motiejus Plečkaitis, tėvas savo laiku pagarsėjusio Jeronimo Plečkaičio. Kunigas atsienkė laidoti.

Aptvarkė raytojos Zemaitės kapai.

Šiomis dienomis p. Jakobauskionės pastangomis buvo gražiai aptvarkytas ir papuoštas mūsų populiarios raytojos Zemaitės kapus Marijampelėj. Ligi šiol kupas vargo nuo žolių ir net puikus antkapas (knyga su rašytojos atvaizdu ir pavarde) nepašalinavo susidarusia nuomone, kad teikia žmogaus, kuris neduotų kapui susilieti su visais kapais.

visuomenė nebejaucia jokios atsakomybės. Valdžios vietoje sėdintieji valdininkai taip pat nemato jokio atsakominguomo taip ir vagia vieni per kitus.

Kiekvienoj diktatūroj puvimas eina nuo spūčios iki viršaus. Tas puvimas eina ir tolim. Bolševikai dar 17 metų galės būdavoti savo „socializmą“, kol galutinai nusibūdavos ir sutrės. Toks „socializmas“, kokį būdavoja bolševikai Rusijoje, nekuomet ir neprigys. Bet už tokį „socializmą“ kovoja tik bolševikai. Prie tikro socializmo, tos ideališkos visuomenės sistemos prives tik socialistai, kurie šiandien sėdi bolševikiškuose kalėjimuose, ištremimuose, So'ovecko šloje ir kitose katorgose.

Sinclairo „Revoliucija“ Amerikoje

Sinclairas gabus agitatorius. -- Nominacijos į gubernatorius -- Buržuaziniai kandidatai sumušti. -- Naujas Sinclairo planas bedarbei panaikinti -- Sinclairo planas arba vokiškas gengsterizmas

Pagarbės Amerikos socialistų rašytojas (Dabar jis iš socialistų partijos išstojęs -- Red.) Upton Sinclair, kurio savo laiku yra parašęs knyga „The Jungle“ (Raistas) į kurią įpynę Čikagos lietuvių skeryklų darbininkų gyvenimą, paduodamas tikras lietuviškas pavardes ir vardus ir tuo būdu davęs lietuviams savo gerai pažintį, šiandien iš rašytojo virto gabiu politiniu agitatorium.

Beveik prieš metus laiko Sinclair sukūrė savo ekonominį planą ir dėl jo dirbo išties metus, skleidė savo naujojo plano propagandą Amerikos gyventojų tarpe, dangiausiai Kalifornijos valstijoje, Kuomet kiti buržuaziniai politikieriai, norėdami patraukti gyventojų simpatijas į savo pusę, leido milžiniškas pinigų sumas propagandai dalijamai ją žinomoms už dyką, tai Sinclair leido savo propagandos brošiūras ir jas parodė, o žmonės nežinodami kad tai propaganda, jas pirko. Taip Upton Sinclair dirbo išties metus ir pasirodė puikiausiu agitatorium. Per tokią trumpą laiką jis sugebėjo išpopuliarizuoti savo naują ekonominį planą ir patraukti savo pusėn didelę žmonių dalį.

Ir kuomet buvo paskelbtos nominacijos į Kalifornijos valstijos gubernatorių, tai Sinclair demokratų sąrašė įtė ir savo kandidata. Ir dėka jo naujam paskelbtam planui, jis nominacijos laimėjo, sumušdamas kitus buržuazinius kandidatus. Nors tai nėra galutinė rinkimai, o tik nominacijos, bet vis dėl to yra manoma, kad Sinclair laimėjęs gubernatorių balsavimuose ir tapęs gubernatorium pradės vykdyti savo planą. Tas labai išgąsdino buržuazines grupes ir dėl to prasidėjo kova prieš Sinclairą, kad tik jo nepileidus prie gubernatorių.

Ką gi tikio Sinclair žada žmonėms? Jis savo naujojo ekonominio plano, geriau propagandos laikraštuke rašo: „Dabartinio laiko trys ketvirtadaliai piliečių Kalifornijoje neša ant savo pečių vieną ketvirtadalį. Pernai bedarbių maitinimas mūsų valstijai kaštavo 200,000,000 dolerių. Jeigu ilgai taip tęsis, tai jos tikrai sulaužys mūsų nugaras. O kad tas reikvyktų, štai koks yra kelias: Tė, kurie dabar gyvena iš pašalpos, turi būti pristatyti prie darbo ir jie pasidarys sau visos būliaus reikmenis: maistą, drabužį ir viką, kas tik gal būt įgaminama.“

„Mes sakome biznieriams ir fermerams taip: Bedarbiai jums jau neberekalingi, nes jie neturi pinigų ir negali nieko iš jų pirkti. Todėl duokite juos žmonėms, o mes pristatysime juos prie dar-

bo...“ Tam tikslui Sinclair žiūlo steigti žemės ūkio kolonijas. Vi osapleistas farma ir uždarytos dirbtuvės turi būt pavestos bedarbiams, kad bedarbiai jose dirbtų ir be jokių pašalinų tarpininkų tvarkytųsi ir rūpintųsi vieni kitais reikalingais produktais ir išdirbiniais. Farmose darbininkai gamintų duoną ir kitus reikalingus pragyventumui ūkio produktus, o fabriku darbininkai gamintų visas kitas reikmenis. Nes apieitų farmų ir uždarytų fabriku yra daug, tad jas pavesus bedarbiams, visiems būtų darbo ir visiems vi a ko pakaktų. Farmų darbininkai atvežt miestam savo ūkio produktus, gautų iš valdžios tam tikras korteles, o su tomis kortelėmis galėtų pasiimti iš fabriku reikalingų jiems gaminių. Tas pat ir su fabriku darbininkais.

Sinclairo planas įeina skalbyklos, kepyklų, maisto konservavimas, drapanų ir avalinių dirbtuvės, cemento žmonės, plynyčių, medžio apdirbimo dirbtuvės ir kitokio gamybos ūkio, taip kad susidaro pilna pramonės sistema, naojas ir nepriklausomas pasaulis tiems, kuriems dabartinė kapitalizmo sistema jau nebėra kas veikti. Tuo keliu einant, bus galas skurdui Kalifornijoje gyventojams.

„Kapitalizmas jau atgyveno savo laiką, -- sako Sinclair, -- ir pradeda nykti nuo žemės paviršiaus. Vokietijoje šlykštus demagogas pasigrobė valdžią; didelė civilizuota tauta pateko į gengsterių rankas. Italijoje darbininkai mėgino palmti dirbtuves į savo rankas, bet Wal Streetas (Amerikos bankieriai -- Red.) pastaš Mussolini ir davė jam 200,000,000 dolerių subsidijų. Amerikos bankininkai prezidento Hardingo valdžios pamokini, upkalė Italijos žmonės verglo retelais. Dabar tokį pat ištyzimą mes turime ir čia, Amerikoje. Toks pat skurdas ir neiškęs rytkas. Jeigu mes neraimė iš to išieties, tai Amerikos bankininkai ir ant mūsų sprando pastatys diktatorių.“

O kad vis to išvengti, tai Sinclair stato savo naują planą, kuriuo einant, galima pašalinti nedarbas ir darbininkų skurdas. Ir tai jis žada vykdyti, jei tik bus išrinktas Kalifornijos gubernatorium. Prieš tai Sinclairo planą stoja Amerikos kapitalistai ir kiti buržuaziniai elementai.

Taigi, Sinclair sukėlė visuomenėje didelį susidomėjimą savo planu ir taip pat didelį nepasitenkinimą buržuazijos sluoksnio. Nes Sinclair ir aiškiai sako, kad dabar yra du pasirinkimai -- arba jo planas, arba diktatūra bei vokiškas gengsterizmas.

NAPOLEONO TURTO LEGENDA

Veliuonos valdijai, kur srauni Armėna įteka į Nemuną, ant jos kranto dešinėje puseje viešelio stovi savotiška kalva, kuri gal laikui bėgant ir pranyks, nes jau dabar ta kalvelė kasa ir veža jos smėlį į pylimus, nepaisydami nei ten įkasamų žmonių kaulų begales.

Žmonių pasakojimu, čia randami kaulai yra Napoleono kariuomenės kaulai. Kada bėgančią kariuomenę iš Maskvos užpuolė šaltis, o prancūzai buvo plonai apsirėngę, tai jie ir lino po buvusiu Armenos tiltu ir spaudėsi kaip žuonyčiai į krūvą, nes įbanginti žmonės nepriėmė namus, o gal jie jau buvo bejėgiai šalčio paveikti. Spausdamiesi į krūvą ir su dideliais vaitojimais ju čia sušalo apie 300. Vietos gyventojai bijodami pūvėlių kvapo ir siaubingo reginio, suvežė jų kūnus į krūmus į vieną krūvą ir supylė ant jų kėnų nemažą kalvą. Taigi, dabar žmonės kasdami beveik su kiekviena smėlio lopeta lūkasa kokį šonkaulį, kiaušį, ar blazdikaulį, nieko nepaisydami mėto į vežimus ir veža į pylimą, nes tik iš tos vietos seniūnas liepė vežti smėlį.

Ne tik apie minėtą kalvelę čia žmonės daug ką pripasakoja, bet ir visa apylinkė jų minima kaip žymi vieta. Karių Armėnos pusę kranto žmonių Bajorkalniu vadinamas, dažnai kasinėjamas, kasinėjamas, -- nes daug kas pasakoją, kad čia esą paslėpti prancūzų bėgančios kariuomenės turtai, kurie buvo paslėpti bėgant prancūzams, kad netrukdytų bėgimo, bet jie ir patys čia žuvo. To turto ieško netik apylinkės gyventojai, bet buvo atvažtę ir prancūzai prieš keletą metų pirm karo. Turėjo jie su savim tam tikrus planus, bet toji vieta neatatiko jų planams, nes jau ir upelis kita vaga tekėjo ir kelias kitorėjo. Bet visik tas prancūzų nepasiekimas nenuarmino vietos gyventojai ir net vienas Amerikos lietuvis prieš trejus metus buvo atvažiavęs, nes jam sapnavosi ir vieta ir aukso buktė, bet vis dėl to nerado. Ir grįžo atgal tas amerikonas galėdamasis savo specialiai padaryto žygio.

Kaip dabar čia minima kaip prancūzų liūdėsio vieta, tai prieš šimtą ar mažiau metų buvo minima Lenkų -- Lietuvos aristokratijos, kaip džiaugsmo vieta. Netoli prancūzkapio stovėjo jų kurhauzas -- vasarnamio vila, čia suvažiuodavo net iš tolimų vietų grafi ir magnatai, baliodavo gerdavo ir keldavo orgijas su atsivežtom kartizanėm. Čia įvykdavo ju dvikavos ir ne vienas aristokratijos pažiba gavo čia sau galą. Dabar ant tos vietos stovi kryžius su smūkeliais.

LIETUVOS JURA

Lietuva kalėjimams išleidžia milijonus, o savo laivyno neturi.

Po 1923 metų Klaipėdos sukilimo, Lietuva atgavo ne tik visą Klaipėdos kraštą, bet ir Baltijos pajūrio dalį. Toji dalis prasideda nuo Nidos ir tęsiasi apie 80 kilometrų į šiaurę. Atrodo, kad tai nedidelis jūros plotas, tačiau jis Lietuvai yra labai reikšmingas. Dabartinė atkūri Lietuvos kova su vokiečiais tautininkais Klaipėdos krašte, yra kartu kova už laisvą Lietuvos pajūrį. Nustojusi šio pajūrio, Lietuva nustotų ir išėjimo į pasaulį pasauti. Baltijos jūra Lietuvai turi didelės reikšmės. Per Klaipėdos uostą Lietuva gali turėti prekybinius santykius su visu pasauliu. Per jį lietuviai gali gabanti bekonus, kiaušinius, sviestą, linus sodų vaisius, medų, javus, javus ir visus žemės ūkio bei pramonės gaminius ten, kur tik jiems randama rinka.

Jūros prekyba lietuvių tautai yra reikalinga ne tik ekonominiu, bet ir politiniu atžvilgiu. Lietuva jau turėjo ir dabar tebeturi skaudus patyrimo iš vokiečių tautininkų pusės, kai jie, vienas ar kitiems sumetimais, lietuviams keršaudami, per savo žemę uždarė tranzitą. Jeigu Lietuva neturėtų savo laivyno jūros, tai negalėtų išvežti žemės ūkio bei pramonės gaminių į kitas šalis. Lietuvos gyventojai atsidurtų tada nepakeliamame skurde.

Dabar Lietuva vesdama prekybą jūrų keliais, atskirato Vokietijos ekonomines bei politines priklausomybes, darosi daug savarankiškesnė. Vadinasi, Baltijos jūra daug padeda Lietuvos savarankiškumo politikai.

Tik visu bėda, kad Lietuva turėdama Klaipėdos uostą, neturi savo prekybos laivyno. Prekybai Lietuva turi naudotis svetimais laivais. Ji turi laukti pasaulį, tik negali pro jį savo akimis žiūrėti. Lietuviai neturi ir jūrininkų mokyklos, kuri paruoštų tinkamą savų jūrininkų. Prekybos laivyno steigimo klausimas Lietuvoje jau kelinti metai yra keliamas, tačiau iki šiolei dar nieko ypatingo nepadarėta. Matyti, tam pinigų nėra. Bet už tai Lietuva pinigų randa kalėjimų statybai; milijonus litų išleidžia puikiausiams rūmams ponams gyventi, milijonus išleidžia kalėjimų pavidinimui ir pūdymui jose Lietuvos darbo valstiečių, o pinigų nėra savo prekybos laivynui įsigyti. Žinoma, jeigu Lietuva norėtų, tai ir savo laivyną turėtų ir nereikėtų naudotis svetimais laivais. Bet daugiau Lietuvos „tautiška“ valdžiai rūpi nepaklusnėms valstiečiams pabūdavoti kalėjimams, negu kad pasibūdavoti savs laivynas.

O dėl to Lietuva kelinti metai ir skursta turėdama savo jūrą, o negalėdama ja naudotis savais laivais.

KODEL?

Kodėl taip išulė ir liūdnuos rožės, Pasakyk mano drauge? Kodėl gluduciai taip nuliūdę, Nušlaitės verkia nakties gludumė? Kodėl sodas tarp žalių šakų, Taip liūdnei gegutė kukuoja? Kodėl puokštė lelijų žiedų, Dvelkia kapų šaltumą? Kodėl taip šykščiai saulutė šviečia, Savo niauriais spinduliais? Kodėl liūdi, verkia ir kenčia, Apleista žemelė juoda? Kodėl taip mandžia krutinę mano, Pliūpą nietais ilgasiu? Kodėl, pasakyk, drauguži mano, Likimo užmiršti -- ašin ir tu? Vėjo Dulka.

Jūsų Patogumui

Pasų, metrikų ir kitų dokumentų vertinimai iš lietuvių ir kitų kalbų į portugalų kalbą -- Paroškame plietybės dokumentus, Carteiras de Identidade, Chanceladas, -- Rašome laiškus, kontraktus, prašymus, pareiškimus, kopijas, ir kt. Reikalingi esant, kreipkitės Rua da Mooca, 424 -- S. PAULO

LIETUVOS GINTARO PRAMONĖ

Dar senų senovėje Lietuvoje augdavo labai daug smalių medžių. Ju būdavo tankiansi miškai. Tuo laiku ir Lietuvos upės buvo labai vandeningos. Senieji smalių medžiai virėdavo miškuose į upes, o jų smala nutekėdavo tolimėms į Baltijos jūrą. Iš tų smalių ligainiai susidarė dabar Baltijos pajūryje randama gintaras. Pažymėtina, kad gintaro randama ir kitur, bet tikrojo ir gerojo gintaro randama tik prie Baltijos jūros, daugiausiai ties dabartine Palanga. Gintaras jau labai senai buvo žinomas „išimėš nuk o“ vardu.

Dabar kas tik atvažiuoja į Palan-

gą, tas mato keletą gintaro parduotuvių ir dirbtuvių. O gintaro papuošala Lietuvoje yra labai išsiplatinę.

Lietuvos pajūryje kasmet gintaro randama apie 500 svarų. Prie didijį karą lietuviški gintaro papuošalai gerai eidavo į Rusiją, Turkiją, Persiją ir bendrai į tolimuosius Rytus. Karo metu gintaro prekyba buvo sustojusi. Kai 1922 metais Palanga atiteko Lietuvai, tai daug gintaro pirklavo Amerikos lietuviai. Dabar gintaro dang psduodama į Šunį, Beirutą, Damaską, Egiptą, Bagdadą ir kitur. Palangos gintaro pramonininkai net gamina daugybę ražančių mahometonams. Mat, mahometonai tiki, kad gintariniai ražančiai maldai turi ypatingą reikšmę.

Ties Juodk ante kalbama, kad tenai yra daug gintaro. An is meta's du Amerikos lietuviai te norėjo net gintaro kasyklas atidaryti, bet tam reikėjo didelių kapitalų. Pa kutinuoju laiku Lietuvos gintaro pramonė pradėjo kenkti vokiečiai. Mat, ir jie šiek tiek gintaro randa prie Baltijos jūros, kurios dalis dabar priklauso Vokietijai. Beto, jie savo žėmėje iškasa ir netikro gintaro, kuris yra daug pigesnis ir blogesnis už jūros gintarą.

Visi skaito vienintėlį darbo žmonių laikraštį „L. Aidą Br.“ Ne-lik ir Tamsta be šio laikraščio.

SIUVYKLA MODERNA Stasio Galecko

Priimu visokius vyriškų ir moteriškų rūbų užsakymus ir darbą atlieku pagal naujausios mados modelius (Figurino). Mano darbas garantuotas. Tautiečiams darau nuolaidas. Turin taipgi ir visokių medžiagų didelį pasirinkimą vietinių ir užsieni iš Dirbtuvės adresa: Rua Duque de Caxias, 37. Sekmadieciais ir vak. galima kreiptis - rua dos Italianos 33 (B m Retiro)

Salonas

Plaukų kirpimo ir skutimo salonas. M terų skyrius specialiai. Plaukų kirpimas, ondulavimas, manikiurai

Į moterišką skyrių priimamos panelės kaip mokiūės.

Adresas: 31 Rua da Mooca. 321

Gérhard Sager

Vertė: V. KAUNECKAS

Rudasis Pragas

(Vaizlas iš vokiečių koncentracijos stovyklos)

atliejū šonų buvo pastatyti namai. Jie ėjo be jokio tarpo nuo koridoriaus iki laugo. Ant jų narę dar ir šiandien tebūna belaisviai, vienas ant kito, trim aukštais kiekviename rūsiu kambarį, jei pilnas sąstata, žiūrint ruimo didumo nekėna sugūdžiama apie 138 žmonės. Guoliai tiek žemai vienas ant kito, kad belaisvis vargiai pajėgia ant savo patalo atsėsti. Kadangi tarpupraeiti nėra, tai belaisviai, kaip tikrai kralikų narve, turi į patalą lysti pro kojų galą! Vienas belaisvis išmėgavo savo kuopos miegamąjį, kuris nebuvo dar pata blogiausias, ir nustatė, kad tuose miegamuose kiekviename belaisviui vidutiniškai atstena apie 3 kubinius metrus oro. Tai nesudaro nė trečios dalies to, kas net pasenusiose katorgos kalėjimuose skiriamas kalinių plaučiams. Koks tas oras pasidaro po nakties, stačiai negalima aprašyti!

Po to, kai belaisviams ištisus mėnesius teko kankintis tokiose sąlygose, tai, tyrum, ir Oranienburgo administracija pradėjo suprasti, kad toks būvis ilgėniau laikai neįmanomas. Bavo pakviesti iš belaisvių tarpo elektros montieri ir nepaėjus kiekvienos kameros gale, laugo kampe, įengti ventilatorių. Nuo to laiko tie ventilatoriai žėria klamą naktį, tačiau toji gražu jie nesuteikia tiek reikiant orą atšviežinti. Miegamųjų kambarių židonių, niekas nekureno bent taip buvo iki gruodžio pradžios, kuomet jau buvo prasidėję dideli spai-

gal. Po dviejų mėnesių tokio būvio galų gale, kaip ir kiekvienam normaliam kalėjime, belaisviai gavo grubią patalinę ir po dvi anklades.

Kamera Nr. 16

Kai tik atvykom į stovyklą, būrio vadas Krugeris tuojau mus pareiškė, kad mes, girdi, čia nesame nė kalėjime, nė kokių nors policijos valdininkų žinioje, bet SA (hitlerianų kovos būrių) koncentracijos stovykloje. Ką tai reiškia, mes esą netrukus p tys suprasime. Mes pradėjome suprasti, kuomet pirmąją ir antrąją dieną buvome vaikomi po kilmą kariškiai bausmėi atlikti ir kai pasuk likom uždaryti dienos metu kameron, kuriuose ėjo sargybą du hitlerianai su užtaisytą šautuvais. Iš tos kameros mes be palovos buvom šaukiami tardymui į kamerą Nr. 16.

Kamera Nr. 16! Nėra gelimybės nustatyti ne apytikrio skaičiaus tų visų mušimų ir kankinimų, kurie įvyko toje kameroje iki mano pabėgimo dienos ir kurie, be abejonės, tobavyksta dar ir šiandien. Negaliu nurodyti tikslaus skaičiaus tų belaisvių, kurie mirė nuo „tardymo“, šoninės kameroje, todėl aš paduosiu tik du faktus, kurie man tikrai žinomi, bet kurie, dėja, nesudaro išimties.

Vienas pirmų komunistų jaunuolių iš Anhalto, kuriuos į antrą dieną po atvykimo vede tardyti į kamerą Nr. 16 buvo darbininkas Hagedorn iš Coswigo. Kai jį išvedė, tiek mes jį ir tobenatėm. Pasibaigus tardymui jį nugalėno sanitarijus kambaria, o po to ligoninėn. Ten sekantią dieną jis mirė, nes būrio vadas Krugeris su savo pagalbininkais SA nariais jam teising sud užė inkstus gyvam esant. Ties dienas mes išbuvom Oranienburgo koncentracijos stovykloje, o jau iš mūsų Anhalto transporto 42 žmonių tarpo vienas buvo nebegyvas.

Antros savaitės gale turėjome jau ir antrą negyvelį — tai 31 metų darbininkas Senas. Paskutinę jo valandą aš jam atnešiau vandens ir šiaip pagelbėjau. Mušimo žymės jo kūne, mėlynos ir raudonos kraujo dėmės ant nugaros, ant bauszdu ir strėnių aš mačiau pats savo akimis. Tačiau galu paliudyti, kad tas visiškai sveikas, stiprus darbininkas — sportininkas lavo būrio vado Krugerio ir dviejų SA narių, vadnami trimis guminėmis azdomis, nistinais priuūstas. Mirė jis nuo širdies smūgio dėl kraujo susitvėkinimo visame kūne, mušimo vietoje.

Vienas Oranienburgo re-publikonų sąjungos (reich-bhnerio) vadas, Richto-

ris stovyklon buvo pasodintas trumpai prieš savo sidiarų vestuves. Kadangi stovyklos SA sargybinių tarpe buvo keletas ir iš pačio Oranienburgo, tai rebusvo abejonės, kad jie kerāys buvusiam politiniam priešui, bet, reikia pasakyti, kerātas tas buvo stačiai pasibaisėtinas. Kas naktį sužvėrėję SA nariai įsigriau-davo į miegamąją kamera, kurioje buvo Richtoris, ir mušė jį, kaip padūkę. Tas mušimas buvo tešiamas ir karceryje. Mušamasis — didelis, stiprus vyras ir, be abejonės, jis šį bei tą galįs iškęsti, tačiau tie nepaliuojami kankinimai atve-dė jį prie desperacijos darbo, iš kurio galima spręsti apie nepaprastą jo patir-tų kankinimų žiaurumą. Richtoris de-vijntą naktį pažėmė savo tabako dėžutės bėkinį viršelį, ne širų daktą, ir bandė juomi persinlauti sau veną. Kuomet aš tuoj po savo atvykimo stovyklon pamat-čiau jo ranką, tai dar buvo matyti bai-sietos to mėginimo nusizudyti žnydė, mė-ginimo daryto tokiom nevykusiom prie-monėm ir sudariu-jos jam didelį skaus-mą, tačiau ir skausmai nestbaidė jo nuo kelio, kurį jis buvo pasirinkęs kaip pas-

kutinę išeitį iš to belaisvių kankynės pragaro.

Priverstini darbai.

Oranienburgo kėncentracijos stovykloj buvo ir tebėra visuotina ir kuo griežčiausiai vykdoma darbo priverolė. Tos stovyklos gyventojas nėra „apsaugoa“ paimtas politinis kalinys, suvaržytas tik savo jadedėjimo laisvėj, bet ir šiaip jau turintis tam tikrų žmogaus teisių. Toli gražu nei Oranienburgo stovyklos belaisvis yra katorgininkas, jis nemurmėdamas nuo ryto iki vakaro turi dirbti.

Per keletą mėnesių visų darbas buvo tvarkyti ir statyti stovyklą. Miestelio amatininkai negalėjo džiaugtis per daug dideliu, šalies ūkj gaivinaičių užsakymų skaičiumi iš stovyklos.

Vasarą pradėta skirstyti kaliniai grupėmis nuo 10 iki 150 žmonių kiekvienoje darbams už stovyklos ribų. Mus paimtė taisyti kelius, daryti remontą (pav., miesto dirtyje), tvarkyti girias, dreuoti piasas, kasti kanalus ir t.t.

Darbas toke „lauko komandose“ tęsėsi nuo 7 v. ryto iki 5 v. po pietų, įskaitant čia ir kelį j dirbtuvė, traukanti kartais ištisias valandas. Buvo trumpa pertrauka pusryčiams ir pietums. (Bus daugiau)

„NAUJIENOS“

EUROPOS VALSTYBIU APSIGINKLAVIMAS IR KARO PRADZIA

Dabartinis metu, miniat Didžiojo metu turi uolatinės armijos 660 tūkstan-karo metu 20 metų sukaktuves, jau vėl čy kariavių. Iš karo pabūklė: kariškų girdėti daug balsų skelbiančių Europai karo pavojų. Daug kas taikai mato pavojų iš Vokietijos pusės.

Ji, pralaimi didįjį karą, be abejo, rengiasi atsigriebti. Įdomu pažvelgti koks dabar yra didesniųjų Europos valstybių apsiginklavimas.

Vokietijai Versalio sutartimi nustaty-

Pirmoj eilėje Prancūzija dabartinis ta 100.000 kariaviu ir uždrausta visi karo

Zemdirbiai - Kolonistai

Pirmos rūšies žemė tikanti vatsi, bulvėms, visokioms daržovėms, kviečiams ir kt. parduodama kolonijoj „ROSEIRA“, prie Piedade, tik 2 su pu-e v.l. kelias nuo São Paulo. Geriausias klimatas. Jau įkūrė daugiau 100 šeimų. Vietoje yra mokyklos. Geris automobilių kelias. Produktų parduotuvės parankos. Parduodama išimokėjimui. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:

Sommer, Becker & Cia

Caixa postal 1075

S. Paulo, Rua S. Bento, 49, 1o andar

Laivu agentura "BREMEN"

Largo Santa Ephigenia, 13 Telef. 4-1152

Šamados ir Laivakortės iš Europos. Laivakorėjų Agentūra ant Largo Santa Ephigenia, 13, praėša savo klientams, kad pradėjo daryti šamadas ir paruošia kitus dokumentus greitai ir pigiai. Taip pat duoda išsi-moėjimui laivakortes geromis sąlygomis.

Naudokitės gera proga

Agentūra "BREMEN"

Largo Santa Ephigenia, 13 Telefone 4-1152 S. PAULO

pabūklai, kaip tai orlaiviai, tankai, kijosios lauko patrankos, šarvuotieji laivai. Tiesa, jau seniau ir ypač dabar, metu prie Hitlerio Vokietija šiltų nutar-tų Versalio autarties apsiginklavimo tų my nesilaiko.

Reikia turėti galvoj tai, kad Vokietijoje dabartiniu metu smogikų ir kariškiai auklėjamų organizacijų skaičius yra pasiekęs iki 4 milijonų vyrų.

Karo pabūklų skaičius Vokietijos sunku tiksliai nustatyti, tačiau galima daryti tvirtinti, kad Vokietija neturi tiek karo pabūklų kiek Prancūzija.

Anglija kariuomenės turi 240.000 žmonių, tankų 581, karo lėktuvų 1541. Anglijos karo laivynas yra didžiausias visų pasaulio valstybių.

Lenkija turi reguliarišes kariuomenės 300.000, didžiojų tankų 350, lauko patrankų 400, karo lėktuvų 700, laivynas sudaro 31.000 tonų talpos.

Italija reguliarišes kariuomenės laiko 434.000, lauko patrankų tur 768, tankų 150, orlaivių apie 1000.

Cekoslovakija kariuomenės turi 140 tūkstančių, lauko patrankų 440, tankų 80 orlaivių apie 600.

Rumunija kariuomenės laiko 70.000 tankų -- 90, karo lėktuvų -- 170. Graikija kariuomenės turi 66.000 karo lėktuvų 90, tankų 150.

Bulgarija kariuomenės laiko 20.000 Jugoslavija kariuomenės turi 128.000 tankų 30, lauko patrankų 20, karo orlaivių 120.

Austrėja kariuomenės turi apie 15.000 ir bendrai karo pabūklai sulig Versalio sutartimi uždrausta.

Sveicarija kariuomenės turi 35.000 karo lėktuvų 150, sunkiųjų patrankų 172. Belgija kariuomenės laiko 72.000 karo lėktuvų turi 308, lauko patrankų 199, tankų 49.

Olandija kariuomenės turi 38.000 tūkstančius vyrų, orlaivių - 205 laivynas sudaro 96.000 tonų talpos.

Danija kariuomenės turi 26.000 vyrų orlaivių 100, lauko patrankų 36. Latvija kariuomenės turi 24.000 vyrų orlaivių -- 79, tankų 6, patrankų 13.

Štai maždaug toks yra apytikris Europos valstybiu apsiginklavimas.

Tiesa, reikia turėti galvoj tai, kad karui kilus kiekviena valstybė gali bent kart tiek sumobilizuoti kariuomenės, negu paprastu metu laiko. Pavyzdžiui, Prancūzija taikos metu kariuomenės laiko 650 tūkstančius vyrų. Karo metu kariuomenė gali būti per 48 valandas padidinta iki 4 milijonų.

Per didįjį karą santarviniukų pusėje buvo apie 22 milijonai kariavių, vokiečių pusėje gi apie 14 milijonų kariavių.

Dabartinis metu kalbamt apie karo pavojų įdomu žinoti, koki susidarytų frontai ir kiek jį galėtų išstatyti žmonij.

Visiems yra aišku, kad Vokietija rengiasi karui, tačiau šiomis dienomis ji visiškai neturi oraugų. Jeigu per didįjį karą su Vokietija įvien ėj Austro-Vengrija ir Turkija, tai šiandien ji neturi nei tų sąjungininkų.

Realiai žiūrint atrodo, kad Vokietija prieš save turi beveik visą Europą, su savimi nė vienos valstybės.

Tokiu būdu ar galima tikėtis greitėnio laiku karo? Atrodo, kad ne, nes jeigu Vokietija išdrįstų išprovokuoti karą, kaip kad išprovokavo didįjį karą, tuomet ją ištiktų tas pats likimas kaip 1918 metais. Taip tvirtinti galima žiūrint į Europos didesnių valstybių apsiginklavimą, kurios kiekvieno metu prieš Vokietiją gali išstatyti apie 20 milijonų gerai apginkluotų, išlavintų armijos. Vokietija nors ir smarkiai giakluojasi ir visokiais būdais lavina karo tikėlamas jaunuomene, tačiau ji daugiausiai gali sumobilizuoti kariuomenės 8-10 milijonų. Taiji jėgos nelygios.

Sunku spėloti, kas bus po penkių arba septynių metų, gal valstybių grupavimas pasikeis ir tuomet prityvinkusi karo garais Europa sulapsnos, tačiau dabartiniu metu, nors visur skamba karo aiškiai, bet rimtesnio pavojaus taikai kol kas nėra.

Rio de Janeiro lietuvių žiniai

Į Rio de Janeiro lietuvių pagėdavimą, kad būtų įsteigtas laikraščio „L. Aido Br.“ pardavinimas Rio de Janeiro mieste, redakcija pasisirūpino tuo dalyku ir jau kiekvienas čia gyvenantis lietuvis galės nusipirkti „L. Aida Br.“ ant ruo de Catumbų nr. 4. Prano Dutkaus „Soveterioj“. Ir ant Lapa Mem de São gatvės kampe.

Lietuvos Naujienos

Vokiečiai nugina slapstą sutartį prieš Lietuvą.

Vokietijos užsienio reikalų ministras vokiečių bavišką slapstą sutartį su Lenkija, su kuria Vokietija gelbėja Lenkijai pasigrobtį Lietuva, jei Lenkija gražios Vokietijai D neigo koridorų, kaip tą vadina paskelbė Pariziaus nacionalistų laikraštis La Liberté.

Darbininkų vargai.

Kai kuria nįsto darbininkai dirbantieji žemės ūkio darbus gavo iš kaimiečių už darbą vekselius. Vekseliai senoviški ir jų protestuoti negalima, o kai kurių išdavusių vekselius ūkiai eina iš vertybių ir darbininkų pinigai už darbą dingsta.

Pagaliau, prifilipo liepto galą.

Vistoms lietuviams gerai žinomas avantiūristas Bermontas Avalovas, kuris su savo gaujomis bandė vos ginausą Lietuvos laisvę užgauti. Tačiau nepavykus, jis išsidirgino Vokietijon ir čia keletą metų nieko nepastebimas gyveno. Tačiau Vokietijoje paėmus nacius valdžią, Bermontas Avalovas, kaip autmiečių išuogo. Jis tuojau pragerėjo su ova jam skirtu užduoju uzdaviniu į Rytus. Jis buvo apgyvendintas Lietuvos pasienyje, kažką ten veikė, nes buvo labai stipriai saugotinas.

Dabar Bermontas Avalovas matyt įkrito į nęcių nemalonę. Iš Vokietijos gauta žinia, kad Bermontas uždarė nacijų koncentracijos stovyklon už pinigų pasiūlymų. Mat, jam buvo išduota sulėdži „išsiųsti“ Rusiją nuo bolševikų 7000 aukeo markių. Tuos pinigus Bermontas Avalovas visus pasisavinė. Todėl padziona jis buvo laikomas Maabite, o dabar uždarytas koncentracijos stovyklon.

Lietuvoj įvesta dar aštresnė laikraščių cenzūra.

KAUNAS. — Nors prezidentas Smetona jau senai buvo prižadėjęs laikraščių cenzūrą sušvelninti, bet įstatymas apie tai vė dar tebėra bepa uštas. Tuo tarpu Kauno komendantas, pasiusudamas vis dar beveikiančiu Lietuvij karo stoviu, išleido naujus draukonus patvarkymos, kurie ne tik visi uzdraudžia kritikuoti valdžios darbus, bet uet kiek plačiau rašyti apie piktadarybes.

Paekdamas Vokietijos necius, komendantas įsako visiems laikraščiams verstini ir tai žymioj vietoj dėti augštesnių valdininkų istisas kalbas.

Uždraustus laikraščius draudžiama leisti kitu vardu per visą uždraudimo laiką.

Sekamas yra Kauno komendanto įsakymas spaudos reikalui:

- 1. Š Spausdinti ir skelbti spaudoje draudžiama: 1. Pramanytos, tendencingos arba iškreiptas žinios, 2. Rašinius arba pavokslus, kurie gali pakenkti kariškumui, politiškumui ar ekonomikiems valstybės reikalams, arba kuriems įžeidžiamai ar mekinamai patriotiški jausmai arba kuri iš žeminaus valdžios autoritetas; 3. Žinios apie kariuomenę ir kitos valstybės likuotą-ias jėgas bei jų vadovybes leidimo; 4. Tendencingus nuriškiančius apšymus ir nusikalčių fotografijas; 5. Be leidimo tardymo ir kvotos davimus; 6. Žinias apie bylas, kurios teiemo sprendžiamas neviešose posėdžiuose; 7. Žinias ar kalbas, kurios

gali pakenkti valstybės interesui.

2. Š. Periodinių leidinių redaktojai turi savo leidinių tinkamoje vietoje dėti vyriausybės narių pasakytas viešias kalbas.

3. Š. Sustabdyti spausdinio leidėjas ir redaktorius negali leisti kito leidinio per visą sustabdymo laiką.

4. Š. Spausdintuvės vedėjas turi prižiūrėti, kad iš spausdintuvės nebūtų išleisti spausdiniai, kol nebus pristatyti komendantui pirmieji 3 spausdinto egzempliorai.

Kauno miesto spausdintuvų vedėjai tokia pat tvarka pristato valstybės saugumo departamentui po vieną kiekvieno spausdinto egzempliorą.

Nusižengusieji šiam įsakymui bus baudžiami.

Žydų pogromas Šiauliuose.

Rugpjūčio 16 dieną Šiaulių mieste keli kurie mūš tautininkai užfėmanė „pamokytų“ žydus. Po to „mokinimo“ 6 žydai buvo supjaustyti peilėmis ir sudėžyti kitais įrankiais. Dėl to pogromo 4 patričiai areštuoti.

Apie tą pogromą „Lietuvos Žinios“ paduoda štokijų suuklėmeuq:

Rugpjūčio 15 d. Šiauliuose Vilniaus gat. apie 20 — 21 val. ejo provizorius Masiulis, kuris sutikto vienoj vietoj susi-pietusių uniformuotų žydų jaunimo „Hecholuc“ organizacijos narių. Masiulį, grūdamais pro susibūrusius, vieną jų stumtelėjo, tada ten stovėję kiti tū užfėmanė žydai ėmė prasivį mušti ir sužal jo jam galvą ir veidą. Sužinoję apie tai, lietuviai jaunuoliai tuo labai pūleiktino ir rugpjūčio 16 dieną susigrupavę išdaužė kelų žydų jaunimo organizacijų langus, būtent, „Hecholuc“ Haktali organizacijos, Viainkio gt. 4 nr., išdaužėti 3 langai, pro kuriuos įmesta

11 akmenų ir lengvai sužeisti 6 tos organizacijos nariai. Visi jie gyvena Viainkio gt. 4 nr. I šios organizacijos būstynę buvo įsibrovę keli asmenys ir buvę šaudami, bet apžiūrėjus kelių nerastu. Spėjama kad šaudyta iš gaudintuvu. Gretimam namo gyvenančiam piliečiui Kamineckui taip pat buvo išdaužyti 3 langai.

„Hanoi-hacioni“ organizacijos būstynėje, Tilžės gt. 127 nr. 7 žydukai žaidė stalo teniūrą ir tuo metu buvo išmėnti 3 langai, pro kuriuos įmesta 7 akmenų „Bri-trumpelder“ organizacijos būstynėje Pagyžų gt. 12 nr. išmuštas vienas langas ir durų stiklas. Šios organizacijos būstynę buvo užpulta du kartai, bet į vidų nebuvę įsibrauta.

Tuo reikalu Šiaulių miesto policija veda kvotą, kad kas puolusių būtų nukeatėję, žinių negauta.

Sustabdė laisvamanių kapinių naikinimą.

Šiauliuose kažin keno planais buvo pradėtas kasti smėlio kalnas, ant kurio randasi laisvos ir pines. Matyt norėta iš apadnos kopinės pakasti, kad nuo jų auslinkų visas kalno šlaitas. Spėjama, kad tai buvo kunigų padarytas sąmokslas.

Laisvamanių draugija padavė miesto burmistrui skundą, burmistras ėmėsi energingų žygių reikalą išnėskinti. Tuoju buvo sustabdyt a smėlio kasimas, ir į vietą nuvyko miesto savivaldybės komisija su burmistru, kad nustatytų, ar negresia pavojus nusilikti sapilų kalno šlaitui. Komisija pažymėjo ribas iki kur gali būti kasamas smėlys.

Marijampolėj sunaikino gaują vagių.

Neseniai Marijampolėje policija likvidavo terorizavusią Marijampolės ir Vilkaviskio ūkininkus stumobasėmis ir smulkeinėmis vagystėmis piktadarių gaują. Sumto: Ant. Dailėdė, Ant. S monaitis, Ant. Bačinskas, Adomas Paulikonis ir Juozas Bakėys. Vienas gaujos dalyvis dar si psto.

Lietuviai Prancuzijoje.

1925 metais buvo užėjusi mada vykkti Prancuzijon lauko darbam ir į kasyklas. Medą tą įvedė tarpininkavimo agentūras, kurios rašydavo noriučius vykkti, duodavo pasirašyti darbo sutartis ir veždavo būsimoj darbdavio lešomis į paskyrimo vietą. Darbininkai nuvykę į Prancuziją iš pat pirmų dienų pakliuvo į labai sunkias sąlygas. Už kelionę turėjo atidėrti ir teko būti vergiškoje padėtyje: nei darbo pamėti, nei darbdavio pakeisti, nei kur užtariamo rasti. Sunkiausiai etsejo tiems, kurie atvyko ant lauko darbų į deurus. Prasi-dėjo emigrantų skundai, Lietuvos konsulatas buvo užverstas visokiais prašymais.

Iš atvykusių dalis greitai grįzo Lietuvon. Likusieji iš-iskirė, susišekojo sau naujo darbo ir vargo šaip taip iki užesiant krizei. Iš virš 1000 darbininkų atvykusių į Prancuziją 1925 metais, dabar vos bėra keli šimtai. Paryžiuje ir jo artimoj apylinkėj randasi virš šimto darbininkų, kitos skaitlingesnės kolonijos randasi Moulisone ir Vilerpūre. Šiame pastarame miestuke yra ir uza Lietuvos darbininkų draugijėlė.

Iki krizes gyvenimas čia užsiliku-sių darbininku buvo pakenčiamas; darbo netrūko ir už labai buvo pusėtinai. Tauriai gyvenant galima buvo ir šis tas susitaupyti. Bėda atėjo su krize, maždaug 1931 metais. Svetimūlius pradėjo pirmon eitėn liuosuoti, nukrito žemurbių, gyvenimams pasidarė antikras. Šino metu Paryžiuje ir apylinkėj pusė virų lietuvų yra bedarbiai. Dalis bedarbių gauna pašalpas, kiti gi pašalpų visai negauna: mat kaikiuriose murljose pašal-pų, lietuviams neduoda dėl to, kad tarp Prancuzij s ir Lietuvos neš astatinkamos sutarties, kuri vėl neš išgyvenę įstatymu ša reikalaujimo laiko vienoje vietoje. Tokie labai suverge, klajoja po Paryžiaus turgavietes, tykodami užsidėrti kokį ranką, miega po tiltais, nuplyšę, suverge. Dėbantieji dirbtuvėse uzdirba po 3 — 4 frankus į valandą. Moterys ir mergaitės, kurių Paryžuje apie pusė viso lietuvų skaičiaus, dirba kaip tarnaitės.

Lietuvių visuomeninis gyvenimas grupuojasi apie lietuvų darbininkų draugiją, kuri turi apie 50 narių. Draugijos gyvenimas reiskiasi rengimu susirinkimėlių, pasiūksminių. Kartą per metus surengiamas „didelis“ pasiūksminimas, tada atsilanko ir lietuviškos konsulas. Sątykiaiai tarp draugijos ir konsulo, tai sątykiaiai biedno glaudinėio su bogotu dėde. Konsulatas duoda retkar-čė is knygu į draugijos biblioteką kartais suimilsta ir laikraščius, Pats konsulas, kai teikiusi ateiti, papasakoja ką nors iš rojanciai jauningo eple mūsų tėvynės didybę ir patriotizmą. Pavyzdžiui, jei ponas konsulas po sočių p e-ty, tingi st eiti savo patriotšką pasaką sekti, tada jis sako: „Kalbesim atsisėdęs, idant tamstos pasijustumėt šiame susirinkime esą man lygūs“. Jisk kalba, o mes jaučiamės jam „lygūs“ ir tyliu, o kai jis pakalbėjęs atsitolina, tada mes kalbame nepabaigiamas kalbas apie n-rio mokėstį, kurio niekas nenori mokėti, ir pan-šius draugijos reikalus. Draugija kalnų neuvečia, labai retai ir materijali gal pagalbėti, bet visgi ji surenka išsklaidytus lietuvus, duoda progos sv-vyių tarpe praleisti laisvalaikį ir ji yra muoms brangi ir reikalinga.

Paryzietis.

Visi skaito vienintėlį darbo žmonių laikraštį „L. Aidą Br.“ Ne-lik ir Tamstā be šio laikraščio.

RIO DE JANEIRO

LIETUVISKAS RESTORANAS
SORVETERIA

Jono Funkos

Geriausi gėrimai, užkandžiai, sorvetė tik Lietuviškame Restorane Rio de Janeiro ir atvykusiems iš São Pauli lietuviams geriausia ožeiga. Naujai atvykę į Rio lietuviai, neužmirškite užėiti į lietuviską restorana, kur gausite netik išgerti ir užkasti, bet ir laiką ramiai praleisti.

Taip pat galėsite gauti informaciją apie vietos gyvenimą
Rua Maris e Barros, 128 — RIO DE JANEIRO

Persikėlė ant Rua Bresser, 290.

SIUVYKLA Marijampolė

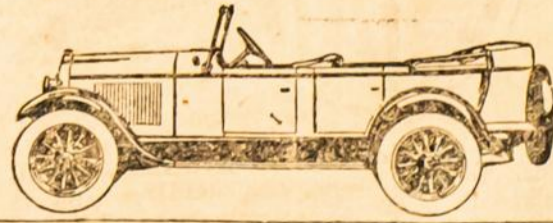
ANTANO NIZEVICIAUS
J. Bučionio ir St. Jučo

Siuvame vyrškus kostiumus, kariškas ir kitosias uniformas. Darbas geras pigus. Turime pa-iriakimui visokiausos medžiagos nacionalinės ir užsieninės. Jei norite turėti gražiai pasiūtus rūbus, kreipkitės į mūsų siūvyklą. Būsite patenkinti.

Dantų gydytoja Dr. B. Levin

Diplomuita Sarsavo universiteto ir buv. prof. Tišn-kojo asistentė Lvove. Gydo, traukia ir dēda dantis. Kainos pigos. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.
Kalba rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis.
Adresas Rua José Paulino, 109. Tel. 5-6307
(virš lietviškų vaistinės Jorė Paulino).

NEUŽMIRŠKITE

įsigyti sau profisi nalo bei mėgėjo literio knygutej Kreipkitės pas pr felturoj pripažintą

MANOEL GRAGNANO

Rua Anhangabaū 168-c kampas . rua da Cantareira S. Paulo

T. Plivė

Vertė K. Auguras

Pasaulis Kryžkelėje

Užstojo teismo valanda — didžioji atpildo ir apsilvimo valanda. Tai — pasaulis kryžkelėje.

Baisos apokaliptiškos rykštės plauka žmonių: Karas, Skurdas, Badas.

Karas — susibūrimas viso blogiausio nuo to laiko, kaip žmogus stoji prieš žmogų; karas — karas tūkstančių metų praikišimas, įkūnijimas visų laikų bėpytybės; karas — su tūkstančiais ragany ir demonų siaučia ant žemės ir smaugia žmoniją...

Me-tai draskoma į motelius; kaimai ptauykta be pėdsako; dykuma auga. Milijonai žmonių nuvaroma į kapus.

Skurdas — likimas išlikusių moti-rių ir vaikų — meta juos miniomis į iš-čius milžinų — mįstus, įtraukia neščias ir nepilnametčius į mirties chorą fabrikuose, pilno lelyklose ir kasyklose.

Ir badas tuži didžiansią ugiaplūtę. Lavonai sumetama krūvomis Uralo daržinėse, kyta kalnais kirgizų dykumo-je, ir derlinguose Ukrainos klanjuose. Lavonai plukia Volgos upe... pūva Mozurų pelkėse, Enoja, Karpatuose, Flandrijoje...

Penkios dešimtys milijonų. Šiandien penkios dešimtys, rytoj — penki šimtai. Šiandien t utos, rytoj — žmonija. Ir tas Rytoj jau brėkta, jau siurbiasi į pen-kinis dešantis milijonų kūnų, jau beldžia-si į pagkis šimtus milijonų sielų. Mirties civilizacija užkariavo žemės kamuolį. Ba-umas arba Melbourne, Sheffieldas arba Yokohama, — visur dumų kaminai, fu- b kai, kareivių stovyklos, dykiantys miestai, visur — parlamentai, bažnyčios, publiki oimai ir aludės. Futbolo aikštės ir bokso arenos. Visur minios išblykusių, susikuprinusių, alkanių vergų.

Visi pasauliada bėpytybes dvasiai: ponai ir veigai, visi — visi mirties tar- nai. Štai jie — išrauti su šakomis ir vejo išblūškinti, nes paliko vietas, kurias jiems paskyrė gamta. Virtinėmis sukasi jie dūmiesčių užburiamo rate. Su pagal- ba gelinų kėjų ir milžinų mašinų, su pagalba garų ir elektros stovės, su pa- galon neįmanomų energijų kontraktaci- jų — stato jie, veda vis aukėty ir su didesniu greitumu dabartinės civiliza- cijos bokšai: jie riazlina lavonų pira- midas — puoinklą visai pasaulio epochai.

Imperijos ir monarchijos, respub- likos, tautų lygos — volniškų jėgų išpe- ros, kamuolės, d ednoutai, nuodugos du- jos, elektros kedės... Tokie jų reikalai ir valsioti.

Valstybės išleidžia į pasaulį įstati- mų knygas, partijos gamina programus, profesinės sąjungos tarifų sutartis.

Mašinos, iš mechanizmai išmeta žiudrus ir darbininkus.

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

Tik gyvybė, gimdo gyvybę

Valstybės, būnyė os, partijos — tai negyvos įstatymų ir paragrafų mašinos ir negyvos mašinos — visokios organiza- cijos.

Mašinų civilizacijos amžiai, tele- grafo stulpų ir masinių organizacijų am- žiai trūketa šilto kraujo — gyvos, vei- kiančios širdies.

Štai iš kur — susikuprusio: fi- guros, veiduose lavoninė spalva ir kaktos- je žvėries antspaudas.

Dinamo-mašinomis, plyštama me- džiaga' rinkimų plakatas ir parlamento kalbomis nešturmuojama dangus.

Dangus — tavyje, tik tavyje

Iš akmens ir geležies gabalų, pra- monių vergų ir bažnytinų tarnų ranko- mis galima statyti tik Babelio bokštą. Ir melo daugiau.

— o —

Mūsų laikų Babelio bokštas jau su- kurtas. Dvasia užkrėsta melė sustingo; gyvybės šaltiniai išdžiūvo.

Milijonai paliovė būti žmonėmis. Žmonės pradado gyvenimo prasmę ir vertę.

Chocės, sugriuvimas, pražūtis — tokia ateitis. Ir tik paskirti vienetai — neugedę, sveikos dvasios ir laisvai ieš- kantys — gali išgelbėti pasaulį. Tik jie gali žmonijai laivą įvairuoti į saugų uostą.

Šiandien gyvenantys žmonės žino viską. Jie sužino ir surašė į knygas vi- su laikų žmonių žinojimą ir troškimus. Visa žmonių praeitis yra vaizduojama knygoje, poveikluose, muziejuose. Bet jie pametė ryšį su gyva dvasia tų žmo- nių, kurie gyveno prieš mus. Pas mū- sų laikų žmones nebėra jokia bendrumo su žemės jėgomis, su kurybine visatos galia.

Žmoniai turi žinojimą. Ko jai trūke- ta, tai — išminties.

Žmonija turi dirbamos žemės, įan- dėjus išmintu, vilnų ir visokių fabrikų, ji turi namų, šventovių.

Bet jai trūksta Meilės.

Jai trūksta gyvos dvasios. Štai ko- dėl mes turime darkius fabrikus ir ka- lėjimus, katedras ir maldos namus, puo- nus pilocius ir skurdžius lūšnelės, grū- dų ir kitokius biržas... Štai kodėl — sos- tai, altoriai, stabų paveikslai: kryžius ir Molochas.

Kryžius ir Molochas, kapitalizmas, industrializmas, prakya... Aukso verės bėpytybės prekyvietė... Ir — nusikal- timai.

Nedatėklus, pražūtis ir mirtis — toks išganymas.

(Bus daugiau)

M. Zoščenko

Gydymas ir Psi- chika

1.

Vakar es būvau nuvykęs į ambu- latoriją gydytis.

O svarbiausia, pravartu pastebėti, jog didžiausia eilė žmonių grūdosi prie nervų gydytojo su nerviškomis ligomis.

Pavyzdžiui' chi-urgai mityti no tje tik vienos žmogus su sukreipyta murza ir su vis kiais supinustymais. Ginek logo eilėse stovėjo dvi moterys ir vienas vy- ris. O nerviškomis ligomis — apie trys dešėtkai asmenų.

Aš sakau savo kaimynams — Aš stebiuosi, kad tiek daug nervais se ga. Santykis visai netikslius.

Toks storokas pilietis, tur būt, bu- vusis pirklys, arba velnias žino kas, atsako: — Kur tau nesirgs. Aišku. Žmo- nės nori pirkliauti, o čia žiūrėk jta pre- kybą. Tad ir sergu. Aišku...

Kitas, toks pageltęs, sudžiūvęs su sėrmėgėle prabilo: — Na, jūs neduokitė per daug vo- lios savo mintime. O jeigu ne, tai aš pranešiu, kur reikia. Jums parodys — žmonės nori pirkliauti... Visokia paša- mėkai eina gydyti...

Išimaisė ir kokių šėsių dešimčių metų senis su didžiausiais giliais ūvais jis pradėjo taikyti.

— Ką jūs puolatė tuos žmones, Rei- kia jiems atleisti, nes jie yra suklydę. Jie apie tai kalba, visai užmiršdami pi-...

— o —

JONAS VAGULAS GAILI MERGOS

Namas tamsus. Daugiauaukėti. Pieno duryš iš stangu langai. Kartais keikia Jonas Vagulas, Kad mirti nesinori, o vargti blogai.

Kartais žiūro į tekanti mėnesį, perias žvaigždės pro juodus miglas. Tai tala kaip ant pirėjų skaičiuoja. Jonas Vagulas savo kančias.

Bet už visa labiau jam gaila Savo mergos mylimos, kuri kas vidūnaktis siūlo save praeviams prie smuklės gėtos.

Ir už visa labiau jam gaila jos nuvytosios meilės dalies, kad už jta su suokliu, su kvailiu per doną ir per nek į jį gūės.

Širdis jei tylini ko pavarkia, tai verkia ne savo dalios. Tai mintys į karčiamą nuklepi, tai verkia mergos mylimos.

Namas tamsus. Daugiauaukėti. Pieno duryš iš stangu langai, Tad ir keikia Jonas Vagulas, Kad mirti nesinori, o vargti blogai.

Kazyš Jakubėnus

gianti. Nerviškos ligos pareiaa dėl dau- rintėsių dalykų. Žmonija eina ne s iinijai. civilizacija, miestas, tramvajų pirtys — štai kur nervų ligų atsiradimo priežastys. Akmens gadyneje mūsų pira- takūoni ir išgėrdavo le tinkamai pagali- amindavo, o jdkii nervų nežinojo. De- gi gydytojų, todėlsi, jie neturėjo.

— O jūs ką - gyvenote tarp jų, u su jais pažinti turėjote?... Žilas, o me- lioi mėgsta...

Senis atkerio: — Jūs kalbatė niekus. Aš esu nūni- tatęs prieš civilizaciją, o jūs pliaukšiate, kaip bobas. Margis žino, kokla košė ra- daai jaus galvoje.

Pageltusiu veidu vyras sielojasi: — Aš, jaus civilizacija, nepatikiu, statyba. Malonu girdėti tuos žodžius, so- vietų įstangoje. Jūs buržuaziškai riasio- tės po mokslus. Žinokite kas tas kvėpi- štai pasigirsta ir moters balsas, kalba kokla jama su vakarine skribalėta.

— Svarbiausia, pastebėkite, kad vi- proletarai gydos. Labai jau patrikosi klasė... Na, žinoma, pavaldėjimas... Aiš- ku... Alkoholismas...

Geltonasis nerimsta: — Kaip dieva myliu, aš toj ps- kambinsiu. Aš tiesiog nesuprantu, koki čia elementas susirinko. Koks paviršū- nis galvojimas! Klasė — visai sveika, o kad pavienjai serga, tai iš to negalima daryti nepaprastos išvadas.

Kalbu ir aš: — Aš taip suprantu, kad pavieni serga dėl savo praecies gyvenimo — ka- roos' revoliucija, maistas. Taip sakant, peichija negali atlaikyti tokio gyvenimo.

Geltonasis pradėjo kalbėti: — Na žinote man kantrybės išsiėmė! Bet kaip tik tuo momentu gyby- tojas sušuko: „Sekamas“.

Geltonasis, nebaigęs savo kalbos, etna už širmos.

2.

Greit jis ten pradeda kinknoti ir vis girdisi „oi“... Tai daktaras klausosi per triūbelę, o jam kutana.

Mes girdime, kaip ligonis kalba gydytojui: — Šaip aš sveikas, tik negaliu mie- goti. Duokite man kokiių lašų ar piliu.

Gydytojas sako: — Jokių pilių aš jums neduosiu — iš to tik daugiau blėdies. Aš laikausi nau- jausio gydymo metodo. Aš surandu prie- zastį ir su ja kovuju. Štai aš matau — jūsų nervų sistemo pakrikusi. Aš jums statan klausimą — ar kartais savo gy- venime jūs nebuvote labai susijaudinę? Prisiiminkite.

Ligonis iš pradžių nesupranta, a- pie ką čia eina kalba. Paskui kalba ko- kius tai niekus, paskui, griežtai parei- kin, jog jokių didesnių susijaudinimų jam neteko pergyvuti.

— O jų prisiminkitė — kalba gydy- tojas. — Tai labai svarbu — prisiminti priežastį. Mes ją surasime, pašalinsime ir jūs, gal būt, vėl būsite sveikas žmo- gus.

Ligonis spiriasi: — Ne, jokių susijaudinimų aš ne- turėjau.

(Bus daugiau.)

SIUVYKLA ESTAN

Lietuviai — vyrai, ponios, panelės! norėdami palaikyti savo elegantiš- kumą ir sutaupyti savo sunkiai uždirbtus pinigus, kreipkitės į Stasio Šlikto siuvyklą. Tai vienintelė, kuri dirba už prieinamas kainas ir atsako už darbą. Ten pat yra specialius skyrius moteriškiems rubams, ypač paltams ir kostiumams Rua da Conceição, 79-a. S. Paulo. Prieš Luz stotį.

Auto Viação

VILLA ZELINA

Šiandien 6 Spal. prasidės labai patogus susi- siekimas puikiais AUTO - OMNIBAIS iš miesto su Villa Zelina, išėjimas: Merkadas, Rua da Mooca, Av. Presidente Wilson, Villa Prudente e Praça da Av. Zelina iki General Motors, São Caetano, atgal tuo pačiu keliu.

Kaina iki Villa Zelinos

\$ 400

Informacijos: Escriptorio Praça Antonio Prado, 3
sobr. Agencia L cal Av. Zelina, 33

KARLOS KORKISKO

DANTU GYDYTOJAS
JOSE LEVKOVICH

R. Silva Pinto, 264 (ant. 46) B. Rot.
Atsižvelgdamas į suaugusiųjų laiką,
nutarė suaukštinti karieso už dan-
tų gydymą ant pusės kainos, kaip
anči: ištraukti dantį be skaus-
mo 5\$000; plomba sidabro
purceleno 8\$000; gryno aukso
danties vainikėlis 40\$000.
Kalbama lietuviškai, rusiškai
ir lenkiškai.

ADVOKATAS

Dr. Carlos Monteiro Brizolla
Parnaučia Brazilijos pilietybės po-
pieras, veda kriminalines ir
komercines bylas.
Raštinė Rua São Bento 49,
4 aukšt. salės 332-334.

DR. H. S. MINDLIN

RUSU MEDIKAS

Vidujinių, moterų ir venerinių
ligų gydytojas.
Priėmimo val. nuo 2 iki 5 val.
Telefonas 4-5515

R. Barão de Itapetininga, 10
5 aukšt. - Salė 512

Buto telefonas: 4-0854

Pranesimas Visuomenei

FOTOGRAFAS IS
KAUNO

GILUC

suvo menišku darbu da-
ro moderniskis visokių rūšių fo-
tografijas iš geriausios užsien-
nės medžiagos papiginta kaina.
Be to, europiečiams daroma
nuolaida.
Adresas: Rua José Paulino, 118
Bom Retiro.

Pribuvėja

(AKUŠERE)

Mariotta Passerini

Priėmimo valandos:

nuo 8 v. ryto iki 4 val. p. p. ir
nuo 7 val. vak. iki 9 val. vak.

Rua Silva Pinto 259

Tel. 5-3584

Bom Retiro

„L. Aidas Br.“ metams kaštuoja
12\$. Piguos siūti įvertintam lai-
ške adresu „L. A. B.“ R. da Mo-
oca, 424.

MEDICINOS FELČERIS

Is. Garlo

Baigęs rusų medicinos kla-
sinę mokyklą su 25 m. praktika
ligoninėse ir klinikose Rusijoje, Vo-
kietijoje Lietuvoje ir Lenkijoje, prity-
ręs gylyme vidurinių, odos, lyties
(venerinių), nervų, sifilis ir t.t.
taneria) mažakraujystės ir kitų
ligų.

Priėmamos valandos:
Ant Villa Zelina, gatvė N. 2, na-
mas N. 6 nuo 8 v. l. ryto iki
1 val. p. p.

ir kiekvieną šventadienį
Priėmimo valandos ant Rua
Anhaia, 100 (Bom Retiro) nuo
3 val. po pietų iki 8 val. vak.

Kalba lietuviškai ir kitomis
kalbomis

DAKTARAS
A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)
Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.
Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Bo-
Vista ir 25 de Março).
Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Rukantieji!

PRIVALOT žinoti, kad mašoni ir pigu rūkyti neken-
ksmingo-e nikotinėse gilzėse, kurių mundstukuose
yra vata ir sunaikina nikotiną. Labai pigiai kaštuo-
ja: 100 ŠTUKU 600 REISU, 1000 ŠT. - 4\$500,
taip mašinelė dirbti capirosams kaštuoja 1\$000.
Persiuntimas interioran 1000 št. gilzų - 6\$000.

RUA S. CAETANO, 208 - S. PAULO

Casa Genny

Pabi osinė popiera «Paris» 100 knygučių ir
vienas kartonas 12\$000.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobrelaja Tel. 2-6393
S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip
antai: charadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus
dokumentus.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

AIDO-SPAUSTUVĖ
ATLIEKA VISOKIUS SPAU-
DOS DARBUS
Lietuvių, portugalų, rusų, vo-
kiečių ir kt. kalbomis
Spausdina laikraščius, žurnalus,
knygas, draugijoms įstatus, nario
bilietus, vizitines ir komercines
korteles, atspausdina laiškam po-
pierių ir vokų, atvirutes, ka-
lendorius, vestuvėms ir baliams
pakvietimus, įvairiems gerimams
rotulus atsiųskimų lapukus ir kt.
Kreipkitės į
**Aido
Spaustuve**
R. da Mooca, 424 - S. PAULO

Vokiečių fotografijų
įstaiga
„BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus
fotografijų srity. Specialybė
padiidaiame, o taip pat su
dažais.

Darbas greitas, sąžini-
gas ir pigus. Vyksta į na-
mus fotografijų reikalais.
Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111
(semas nr. 103) S. PAULO

Vaistinė
PASSERINI

Provizoriaus
CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kainos
pigios. Patarnaujame ir
naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 267
(Bom Retiro).

Telephone 5-3584,
S. PAULO

LABOTORIJA
MEDICINIŠKAS ISTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraują šlapnuo ir išmatų)
Tikras ir geras.

Dr. M. KANDIA IR A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukšt. as.
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo
10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai
ir vokiškai.

LIETUVISKA VAISTINE

“José Paulino”

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiagu
pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius D. RUMMEL
Diplomotas Kozantaus universiteto.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

su gidele praktika Europoj ir Brazilijoje.

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, šlapimo ir
išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak.
Sekmadieniai nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 15, app. 4 - Telef. 4-0316 - S. PAULO

Charutaria Central da Mooca

Isteigta 1915 metais

Eduardo Rodrigues

Visokių rūšių cigarai, charutai, papirosams dirbti gilzės
ir kiti reikalingi rūkantieji dalykai. Taip pat geriausios rūšies ta-
bakas palaidas, pokelialis ir „corda“.

Pasirinkimas didžiausias pagal vartotojo pageidavimą.
S. Paulo, Rua da Mooca, 420. Tel. 9-1264.

Vaistinė ir kosme-
tikos sandelis

„MUNICIPAL“

Farmaceuto

Abraomo Gorenšteino

Cheminiai produktai, įvai-
rūs vaistai, vietos ir užsie-
nių, higieniški kvepalai.

Rua Barão de Itapeti-
ninga, 36. Tel. 4-7757.
S. PAULO

Salão „POLLA“

Ponioms ir panelėms kirpi-
mas plaukų, ondulavimas Mar-
cel ir Permanente su garan-
tija 10 mėnesių, 12\$000. Ma-
nikjūras ir veido masažas.
Darbas atliekamas greitai ir ge-
rai, pigiau negu kitur.

Rua José Paulino, 106
APOLONIJA DEGUTIENE

Daktaras A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 r. ir nuo 3-9 v

Analizė ligoniams nemokama.

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukšt. as.

Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Dr. ADOLPHO TAUBKIN
ADVOKATAS

(Diplomotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas
ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai
reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukšt. as.
Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak.

KALBA LIETUVIŠKAI

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Kam be reikalo piktintis.

Mačiullapis piktinasi, kad Mokoš lietuviai nepadedą ant nupirkto sklypo žemę kasti ir kad greičiau tenai persikeltų mačiullapis su savo redakcija. Žinoma, jiems rūpi kuogreičiausiai pastatyti sau namas ir ten įrengti fašistinę būdą už pasisavintus mokyklos pinigus. Aišku, kad susipratę lietuviai tokiam darbu negali prištarti ir padėti. Juk Mokoš lietuviai pinigų dėjo ne ant to brudo, kuris ten bus įrengtas, bet ant mokyklos. Bet kad tie pinigai nuėjo kelių asmenų naudai, o ne mokyklos vardu, tai ir Mokoš lietuviai j tai žiūri pasigūžinę. Juk ir nesamone būtu, kad Mokoš lietuviai skubėtų įrengti fašistiniam brudui patalpą, kuris yra taip visos lietuvių kolonijos nekenciamas už jo niekinimą visų lietuvių.

Dar sykį kartoju, kad mes davėme pinigų ne jokioms redakcijoms, ne parejūnams įstaityti patalpas, o tik ant mokyklos. O kur tie pinigai nuėjo? Nesamai „Lietuvių sąjungai“ Ar tai yra melas? Visai ne.

Taip pat nereikia burtoti ant kitų ir už savo daromas klaidas. Mačiullapis kažin kieno nešvarbomis lūpomis puola ta, kuris nurodo jam klaidą. Pasiskaitykite „Lietuvį“, 16 nr., ten juodu ant balto parašyta: „nupirkta žemės sklypas ir sum kėta 12,000,000 milreisu“. Paaiškinkite ponai, ką toji skaitlinė reiškia, o tada rugokite. Jus savo padarytos klaidos ne tik neadmitėte, bet plustate kitus. Tai negražu ir ne „patriotiška“ Aukavęs

Ir čia vargas

Daug lietuvių keliauja iš Urugvajus pėsti į Braziliją. Mat ten neturėdami darbo, pėsti pereina Brazilijos sieną ir apsteli ja pasienio miestukuose, kaip Saata Marit ir kituose, padirbėję čia ir vėliau keliauja į Brazilijos gilumą į São Paulo, į kitus Rio Gr. do Sul miestus. Bet ir čia Brazilijoje ne kokie pyragai. Darbų nėra taip kaip seniau buvo, o be to, jei kor galima gauti darbas, tai kainos be galo mažos, vos galima užsidirbti ant pragyvenimo. Vargus darbininkams yra visur vienodas, kur tik neiš, ten reikia kovoti su skurdu. Šiuo laiku Brazilijoje plačiau prasidėjo statyba, tai dar čia šiek tiek lengviau gauti darbas. Bet uždirbis visai mažas

Darbininkas.

Sužadė tris lietuvius

Vienoje aliejaus dirbtuvėje ant Villa Anastacio perėję antradienį įvyko sužadimas, nuo ko liko sužadėti keli ten dirbę darbininkai, tarp kurių ir trys lietuviai. Sužadėję paguldė ligoninėje ir gydomi valdžios lėšomis. Šioji dirbtuvė priklauso São Paulo Žemės Ūkio departamentui.

Jie „tikri“ komunistai

S. Paulo mieste yra pora lietuvių, kurie save laiko „tikrais“ komunistais ir ragina kitus įsirašyti į komunistų partiją, nes gėdi, įrašę gaus pašalpą, taip kaip jie, Bond. ir Gin., kad gauna. Tada gėdi, nereikės dirbti pas „buržujus“ ir galės sau gyventi.

Jei tu tie „tikri“ komunistai dabar gyventų Rusijoje, tai, ne tik kod jų pašalpų negautų, bet dar kalėjimui atsidurtų, taip vagabundos ir parazitai. Nes Sovietų Rusijoje tokių tinginių nesigail. Tokie „tikri“ komunistai gali gyventi

tik kokioj, vadinamoj, buržujų šaly, tik ne Rusijoje.

Eks-komunistas.

Suėmė jauną lietuvių už vagystę

Šiomis dienomis jauna lietuvių ant Villa Anastacio lėko suimta už vagystę. Ji tarnaudavo pas ponus, ir a-koma, betarandama apvogdavo savo šeimininkus ir išėdavo. Pas ją policija rado daug visokių rūbų, baltinių ir patalinių.

Anastazietė.

10 metų „gengšteris“

Ant Villa Anastacio vienos lietuvių šeimos pora, šeštadienį nuėjo ant vakarėlio, o namus ir mažą vaiką dėbėti paliko 10 metų berniukui. Tas likęs vienas namuose šeimininku, pradėjo teikti tėvo pinigų. Suradęs virš šimto milreisu, paliko namus ir mažą vaikutį, o pats išėjo pavandrovoti po miestą. Tėvai parėję iš vakarėlio, nerado nei sūnaus, nei pinigų. Visose sūnėse buvo padaryta aklava ir jaunas gengšterinkas rastas viename kino teatre sėdję, kaip geras buržujus, vienoje ložoje. Tėvas už ausies išsivedė iš teatro savo sūnelį, parsivedė namo ir iškėlė „lietį“. Pinigų pas jį rado tik penkis milreisus.

K r k.

Baisius dalykus pasakoja atvykę iš Lietuvos

Šiomis dienomis į São Paulo atvyko nauji šėči lietuviai iš Lietuvos. Iš atvykusių trys jau Brazilijoje buvo, kiti trys dar pirmu sykiu atvykę. Atvykęsji pasakoja baisių dalykų apie Lietuvą ir žmonių gyvenimą. Niekur, sako, tokio skur-

do ir vargo tur būt nėra, kaip Lietuvoje. Ir iš to vargo išbristi nėra jokių vilties. Darbininkai ir smulkūs valstiečiai, sako, dabar Lietuvoje negyvena, o tik velka begalinį vargą. Darbų nėra, uždirbti kokį centas, tai labai didelė laimė. Bet tos laimės niekur negalima surasti. Iš miestelių eina būriais į laimus jaunu, stiprių vyrų ir prašo, kad ūkininkai priimtų nors už maistą padirbėti. Bet kaime irgi pilna bedarbių, iš kaimo taip pat stengiasi bedarbiai išeiti į didesnius miestukus tikėdamiesi ten surasti darbo. Bet veltui. Visur tas pat vargas, skurdas ir badas.

Ne mažiau dejuoja už darbininkus ir ūkininkai. Žemės produktai pigūs, mokesčiai brangūs reikia mokėti valdžiai, kas reikia nusipirkti iš krautuvių, tai neapkomas brangumas. Daug ūkininkų prasikolinę amžinai. Ukiai pardodami iš varžylinių už pusdykį. Vienu žodžiu, kad tikroji Lietuva, kuri giaklu rankoje iškovojo nepriklausomybę, šiandien virsta ubagais. Bet iš tų ubagų prasigyveno visoki „tautiški“ ponai, jie prisipirko dvarų, puikiasių namų, ir kitokių gerybių sau įsigijo.

Tai taip dabar atrodo Lietuva, kaip pasakoja tik ką atvykę iš ten. Kurie yra buvę Brazilijoje ir sugrįžo į Lietuvą, šiandieną pėsti eilį vėl į Braziliją, bet ne galima.

Tautietis.

Vagneris statys namus.

Kas, kas, bet jau vagnerizmas tai įsigalėjo lietuvių kolonijoje. Vagneris toks geras ruskis-vokietis, kad jis jau dvi lietuviams mokyklas pastatė ir dar vieną statys. Nes mat Mačiullis yra su juo labai didelį giminytį, tai jam tik ir atduoda statyti mokyklas ir dvigubą kainą užmoka. Šiba Mačiullis gaila ne savų pinigų. Juk Mačiulis laiko konsulate irgi Vagneraitę ir jai moka be galo didelę algą iš Lietuvos izdo. Mat giminė giminė palaiko. Vagneris sėdi ir „Lietuviškuose namuose“. Vagneris verda lietuvišką Mačiuliu krupriką, Vagneris yra Bomretiro mokyklos direktorius ir baudžia (šūnim piudo) mokyklos vaikus. Vienu zo-

džiu, Vagneriai pas mus ir gastadorai ja. Jie ir lietuvišką litą su geru apdoroja.

Kunigis.

Iš Santa Ernestina apylinkė

Gerokai nuo S. Paulo miesto, pačiam estade, yra Santa Ernestina miestukas. Netoli šio miestelio gyvena keli lietuvių šeimynų-ūkininkų. Vieni jų ant aėndos, kiti ant pusės, treči turi nusipirkę žemės sklypus ir ūkininkai. Viens lietuvis turi pirkęs 5 alkerius žemės jau treli metai ir gyvena neblogai turi visokių gyvulių ir paukščių. Nes pasistatė naują gyvenamą namą ir padarė kurtuves skviesdamas apylinkės lietuvių. Lietuvių susirinko nemažai ir visai puikiai pavaišinti šeiminko visokiais vaisiais ir gėrimais. Susirinku-leji padainavo pasilinksmino ir visi patenkinti išėjo.

Yra ir kitų lietuvių, nors ir ne savo sklypų gerai gyvenančių. Bet ir prastai. Tai tie, kurie daugianiai mėgta išsigerti per daug. Tokie dangianai turi skolų krautuvių ir jų niekuomet negali išsimokėti.

Į šią apylinkę laikraščių taip pat pareina iš S. Paulo. Nes be laikraščių provincijoje gyventi, nuobodu nežinautų dedasi pasaulyje, kokios naujienos Lietuvoje, kaip gyvena lietuviai S. Paulo mieste. Svirūnėlis.

PARDAVIMUI UKIS

Dėl priežasties ligos šeiminko, paduodamas geroje vietoje, netoli S. Paulo tik 27 km. ūkis su visu įrengimu.

Dėl suzinojimo smulkesnių informacijų kreiptis — Rua Aurora, 99, šėitadieniais ir sekinadieniais nuo 12 iki 3 valandos po pietų.

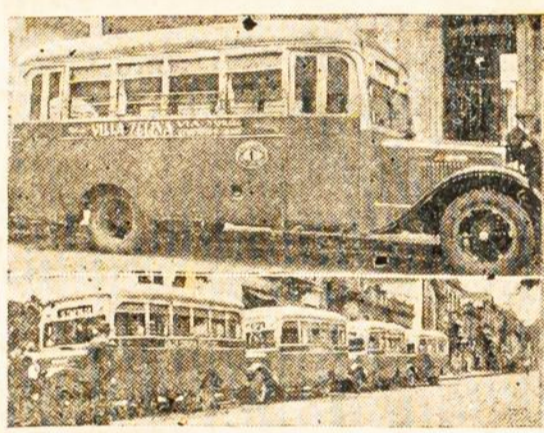
NUOMON BUJETAS.

Atiduodamas nuomon bujetas Rua bendruomenė. Dėl sąlygų suzinoti: Rua General Gardim, 16 nuo 20 iki 22 valandu.

—DĖMESIO—

«L. AIDAS BR.» galite gauti:

- Aido spautuvė — rua da Mooca 424.
- Rusų vaistinė — av. Paes Barros Luz stoties kioskoj,
- Rua José Paulino ir Couto Magalhães gatvių kampoj kioskoj,
- Lietuviškoj vaistinėj — rua José Paulino, 109.
- Krautuvių „Vilnius“ r. Prates, 11
- Krautuvių „Kaunas“ — rua Carmo Cintra, 32,
- Ant Villa Anastacio visuomet galima gauti „L. Aidas Br.“ nusipirkti Lietuviškoj krautuvių.
- Krautuvių ant Sant' Aona rua Voluntarios da Patria, 54,
- Prie Centralinio pašto durų ir kampo kioskose ir pas išnešiotuos kiek vienam miesto rajone ir priemiesėnuose, kaip Mooca, Belém, Villa Bélla, Villa Anastacio, Lapa, Villa Zelina, Villa Alpina ir kitur.
- Lietuv. krautuvių — rua Voluntarios da Patria, 59,
- Santos mieste prie ge'zkelio stoties kioskoje.
- «L. Aidą Br.» galima gauti ant Largo da Sé prie bondės Villa Prudente stostymo vietos.

VILLA ZELINA

Šiandieną, spalį 6 dieną atidarymas auto-omnibusų susisiekimas su Villa Zelina, su vienu puikiausiu S. Paulo priemiesėjų, prie Villa Prudente. Aut-omnibusai, skaičiuje keturi, reguliariai vežios keleivius tarp miesto centro ir Villa Zelina. Aut-ibusai išėina nuo seno merkado, rua 25 de Março.

Dr. J. R. Woiski

MEDIKAS

Consultoria ir gyvenam ji vieta ant Rua José Paulino, 109, sobr. Virš lietuviškos vaistinės. Telefona: 5-5111. Priėmimo valandos nuo 8 iki 10 ir nuo 16 iki 18.

Taip pat priima ligonius ir ant Rua Senador Paulo Egidio, 15, — salės -- 112 ir 115 kampas rua José Bonifacio. Priėmimo valandos nuo 13 iki 16. Telefonas 2-7800. Diatermia (trumpos bangos)

Ultra Violetiniai ir Intra-raudoni spinduliai

TABAKO ISDIRBINIU FABRIKAS "VERA CRUZ"

Rua da Mooca, 458-460 Teleph. 9-1139 — S. PAULO FERREIRA & CIA.

Dėmesio!

Ponai rūkytojai, mes turime didelį pasirinkimą palaido tabako visokiausios rūšies, cigaretams popieros, ir kitka, kas reikalinga rūkyti jui KAINOS NEGIRDETAI ŽEMOS

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreia — Sifilis.

Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.

Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas Tel. 4-1705.